

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan »večer izvešči« nedelje in pravnike ter velja po pošti prejeman na avstro-ogrsko dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem doma za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi samoponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterostopne peti-vrate po 14 h, če se oglasila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se lajvó frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knaifovih ulicah št. 5. — Upravištvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Pecamezno številke po 10 h.

Upravištva telefon št. 85.

Satisfakcije zahtevamo!

Vladni svetnik pl. Laschan je pred meseci podlo žalil slovenski jezik in s tem ne samo vse slovensko prebivalstvo kranjske dežele, ampak tudi ves slovenski narod.

Ako bi bila naša deželna vlada na svojem mestu, ako bi res bila eksekutivni organ države, ki zagotavlja vsem narodom v svojih temeljnih zakonih popolno enakopravnost, bi moral vladni svetnik Laschan frčati iz dežele v tistem trenutku, ko je javnost zvedela za njegov nesramni nastop proti slovenskemu jeziku, ki ga govori 96% tistega prebivalstva, med katerim on slušbuje.

No, pri nas so sedaj razmere take, da Laschan še vedno prešerno sedi na svojem mehkejšem stoličku v deželni palači, ne da bi se mu bilo skrivilo lasu, dasi smo že opetovano javno zahtevali, da deželna vlada žaljenemu slovenskemu jeziku, žaljeni slovenski narodnosti primerne zadoščenje.

Vprašamo, kje drugodi v Avstriji bi bilo mogoče, da bi smel političen uradnik tako brezstidno žaliti prebivalstvo, med katerim slušbuje, ne da bi dobil za to zasluženega plačila?

Naša slavna deželna vlada pa k takšnemu nezasluženemu nastopu svojega organa molči, ne gane niti s prstom, da bi ga poklicala na odgovornost ter s tem molče odobruje njegovo podlo dejanje.

To dejstvo konstatujemo!

S tem pade sokrivda tega imperinentnega Laschanovega nastopa proti slovenskemu jeziku na deželno vlado in gospod deželni predsednik Božidar Schwarz - Karsten je osebno odgovoren za Laschanovo grdo žaljenje slovenske narodnosti in slovenskega prebivalstva!

Gospod deželni predsednik Schwarz se je morda nadejal, da bo slovenska javnost kmalu pozabila na Laschanovo dejanje, zato je na vse naše apele trdovratno molčal in pustil Laschana nekaznovanega na njegovem mestu. Je pač kalkuliral, da je od meseca februarja do junija, ko se ima sniti deželni zbor kranjski, precej dolgo in da se v tem dolgem času lahko pozabi marsikaj in tudi Laschanova afera.

Toda gospod Schwarz - Karsten se moti, ako misli, da bo slovensko pošteno narodno časopisje zavilo greh, zločin vladnega svetnika Laschana v plašč pozabljivosti!

Tega ne bo nikdar storilo, posebno pa ne naš list.

Ce nihče drugi, bomo mi skrbeli, da bo Laschanovo podlo dejanje ostalo slovenski javnosti neprestano v svežem spominu, dokler ne pride

čas, ko bodo naši poslanci poklicali na odgovornost g. Schwarzja v deželni zboru.

Gospod deželni predsednik si naj nikari ne domišlja, da bo imel v deželni zboru napram naprednim poslanecem glede Laschanove afere lahko stališče!

Molk, s katerim je klerikalno časopisje na čelu mu »Slovenec« zavilo to škandalozno afero v plašč pozabljivosti, ne pomenja prav nič!

Se so med klerikalnimi poslanci tudi možje, ki čutijo slovensko in ki si v narodnih vprašanjih ne dajo ukazovati od brezdomovinskega lista »Slovenec«, če prav je glasilo njihove stranke.

To naj gospod deželni predsednik upošteva in si po tem uravna svoje postopanje.

Na vsa usta mu povemo, da ne bomo prejeli mirovali, dokler ne dobimo popolnega zadoščenja za kruto žaljenje slovenskega jezika in slovenske narodnosti, ki ga ima na vesti vladni svetnik pl. Laschan in posredno tudi gospod deželni predsednik Schwarz - Karsten! Toliko v vednost in ravnanje!

Skupščina C. M. družbe za Istro — Demonstracije. — Žaljena hrvatska trobojnica.

Pulj, 1. junija.

Vzlic vsem protestom puljske kamore, deželnega glavarja Rizzija in župana-odpadnika Stanichia pri namestniku princu Hohenloheju in vzlic celotedskem pretenju in hujškanju italijanskih listov in raznih drugih subjektov, se je vršila večeraj tukaj glavna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro.

Takoj v jutro je bilo opaziti po mestu neko nenavadno vrvenje, znak, da se za ta dan nekaj pripravlja. Z balkona »Narodnega doma« je plapolala velika hrvatska trobojnica, a pred »Narodnim domom« se je pričelo zbirati od vseh strani hrvaško in v Pulju živeče slovensko ljudstvo. Po ulicah — posebno v bližini »Narodnega doma«, ob rivi in na kolodvoru je nastopila žandarmerija in pojavilo se je kakih 6 policijskih, oziroma političnih uradnikov s policijskim svetnikom Ostijem na čelu.

Ta poslednji je poveljeval tudi mestni policiji. V veliki vojašnici je bilo konsignirano vojaštvo. Mimo »Narodnega doma« so se tiho plazile razne sumljive prikazni, metavsi strupene in hudobije polne svoje poglede

na plapolajočo trobojnico ter se škripaje z zobmi, izgubljale v razne ulice. — Tako je pričel dan 31. t. m.

Ob desetih je odšla množica — broječa kakih 2000 oseb — izpred »Narodnega doma« na rivo »Francesco Giuseppe«, kamor je ob 10. uri 20 minut priplul parnik »Liburnia« z izletniki Opatije-Voloske. Izletniki so bili nemo sprejeti od prisotne hrvaške množice, kakor od pripravljeneh iredentistov, pomešanih z nazivsocialnimi demokrati. Ko se je spredov približal »Narodnemu domu«, so zapazili, da je v njih odsotnosti izginila zastava z balkona. Policijski svetnik Osti je namreč porabil priliko odsotnosti množice, poklical ognjegase in ob prisotnosti namestniškega kancelista Zelenka dal odstraniti hrvaško trobojnico. Razočarana in užaljena množica je zahtevala, naj se trobojnica zopet razobesi. In res je ob velikem navdušenju množice zastava zopet zaplapolala.

V tistem trenutku je pa pričela, kakih 30 korakov v oddalju zbrana drhal — katero italijanski listi imenujejo »Cittadini« — (meščani), prav po huronsko rjoveti, žvižgati in tuliti razne iredentistične in našo narodnost žaleče pesmi. Nakrat se je prikazal policijski svetnik Osti — Italijan z dušo in telom, ožji sorodnik renegata Stanichia — ter zapovedal, da se mora zastava takoj odstraniti, ako ne, vdere s policijo v notranje prostore. Ta prevzetni Italijan in birokrat je — ne le impertinentno postopal, temveč, kakor se splošno zatirja, na grd in nekvafifikovan način žalil hrvaško trobojnico, rekši: »Die-se d... Fahne muss unter allen Umständen hinunter.« Te infamne besede so si zabeležili nekateri naši poslanci za nadaljno uporabo. Trobojnica je vkljub ogorčenim protestom množice izginila z balkona. Nasprotniki so v divje-veselem kriku triumfali, a naše ljudstvo je užaljeno reagiralo. Prišlo bi bilo gotovo do spopada, ako bi ne bila policija v brahijalno silo potisnila našo množico v prostore »Narodnega doma«. Našincev je užaljenih vsled te brutalne odstranitve narodne trobojnice, vsaj polovico odšlo vsak v svoje domove, dočim je zdvijani italijanaški mob odšel proti postaji, pričakovat vlak, ki bi bil moral biti že ob 9. uri 40 minut v Pulju, ali je imel vsled nezgode v Borštu — skočil je namreč stroj tovrnega vlaka s tira in tako zaustavil osebni vlak — več kot pol-drugo uro zamude.

Ko so izletniki iz Trsta, Buzeta in Pazina — kakih 200 oseb — ob 11. 30 minut izstopili, so bili sprejeti s peklenjskim kričanjem: »Evviva Pola italiana e romana, evviva Italia!« »Fora Croati! in tulenjem Dantijeve

himne »Marameo«, »Lega Nazionale«, »Patria di Rosetti« itd.

Izletniki, med katerimi je bil tudi g. poslanec profesor Mandić in pevsko društvo »Čitalnica« od Sv. Jakoba iz Trsta, katere članom je policija takoj na kolodvoru zaukazala sneti društvene znake, so ob tulenju spremljajoče drhali mirno korakali do »Narodnega doma«. Izmed razgrajcev so bili trije najdivjejši po orožnikih aretirani, in sicer dva kamorista in en socialni demokrat. Prav gabno je bilo videti rdečkarje, ki imajo vedno polna usta svobode (seveda zase), kako so skupno s kamoristi na naravnost nesramen način nastopali proti mirno došlim izletnikom. Sram jih bilo, ako bi sramoto še sploh poznali!

Med tem je predsednik družbe, poslanec g. prof. Spinčić z daljšim nagovorom otvoril skupščino v veliki dvorani »Narodnega doma«, narakar je tajnik Emin Čar prečital letno poročilo oziroma izvešče. S temi govori se ne bomo bavili, ker so takorekote enaki onim drugim let.

Po kosilu so se izletniki razgubili po mestu, ogledajoč si razne zanimivosti. Točno ob 4. popoldne se je pa pričela na obširnem in okusno prirejenem vrtu »Narodnega doma« veselica, kjer je kaj pridno svirala godba vojne mornarice. Ljudstva se je nabralo toliko, da se je komaj gibati moglo. Pevski zbor »svetjakob-ske Čitalnice«, pod vodstvom gospoda zborovodje Čurda, je s svojim krasnim petjem izzval nepopisne ovacije. Vzklikov: »Živeli Slovence! Živeli Tržčani!« ni bilo ne konca ne kraja. Ob frenetičnem zahtevanju občinstva so morali ponavljati vsak odpeti komad. Vrlo lepo so peli tudi nežni otročiči iz Ciril-Metodove šole, pod vodstvom g. nadučitelja Jelušića.

Ob šestih in pol so odhajali izletniki, ki so morali odriniti z brzovlakom v svoje domove, z veselicega prostora proti kolodvoru, spremljani od večjega števila puljskih rodoljubov, policije in žandarmerije. Na peronu je bilo natlačeno občinstvo. Ko se je pričel pomikati vlak, so se razlegali urnebesni živio-klici odhajajočih kakor gledajočih. Le en roj fantalinov iz iredentističnega društva »Giovane Pola«, je žvižgal, piskal in sikal.

Okoli sedmih in pol so odhajali — med burnimi živio-klici in petjem narodnih pesmi — izletniki iz Voloske-Opatije s parnikom »Liburnia«. Odhajajočim je zopet žvižgala in ponavljala svoje prejšnje nečedno delo, na rivi zbrana »kulture polna« italijanska svojat.

Ob krasnem pevanju tržaških slavčkov in slavčic, sviranju godbe

in spuščanju umetelnih ognjev po g. Giorgomilli, se je zabavalo mnogo-brojno občinstvo pozno v noč na veseličnem prostoru.

Tako je končal ta buren dan, ko se je na naših tleh nas in našo zastavo grdo žalilo. Sveta dolžnost je naših poslancev, da za grdo žaljenje poskrbe satisfakcijo in naklonijo žalicem zasluženega plačila.

Slavna vlada pa naj si vzame na znanje, da nam to prav nič ni mar, ako jej radi naše zastave Italijanaši pretijo z razobešanjem italijanske trikolore. To je popolnoma njena stvar, jim li dovoli ali ne. Sama si je vzgojila gada na prsih, naj se sedaj tudi sama varuje njegovega strupa. Tega si pa kratkonikar več ne dopuštim, da bi kak prepotenten birokrat radi par iredentistov z brahijalno silo odstranjeval našo trobojnico, jo žalil in onečašal! Žalostno pa, zadosti žalostno, ako vlada v edinem vojnem pristanu Avstrije, nima toliko moči in korajže, da bi ugnala par fanatičnih sumljivih eksistenc in subjektov, temveč pred to zamazano in grešno klico kapitulira s tem, da odstranja postavno dovoljeno hrvaško trobojnico. Žalosten — škandal!

Od vlade pa tudi energično zahtevamo, da odstrani iz Pulja žalica naše trobojnice — Italijana Ostija, ki je vse prej, nego v tem našem mestu na svojem mestu. Saj to vendar več niti moralno ni, da človek, kateri je v tesni familijarni zvezi z voditeljem puljske kamore, odpadnikom dr. Stanichem, vodi policijski komisarijat, ta toli važen urad, kamor spada strogo nepristranski in pravičen uradnik.

Slednjič bi bilo želeli, da bi merodajni naši krogi v Pulju ob sličnih prilikah malo bolj organizirali in disciplinirali naše ljudstvo. Za boga, se li ne zavaja ljudstvo v politično apatijo, ako se je ondi tisoče broječe k sprejemu došlih gostov, — kakor so bili to izletniki iz Liburnije, — pa da jih — molče pozdravi?! Ako bi tudi sam vrag z odprtim žrelom stal pred našo fronto, bi se kaj takega ne smelo zgoditi. Tako početje je naroden greh. Nemi pozdrav je pač na mestu, ako pripluje parnik s kakim mrličem, ne pa ako pripluje z izletniki. K navdušenju, samozavešti in neupogljivosti naj se vzbuja in vzgaja naš narod, ne pa mu nuditi oljkovo vejico v trenutku, ko je nameril sovrag na nas svoje kanone. Le z neizprosno energijo si narodi dosežejo upoštevanje in pravice. Ako nečemo propagirati med našim ljudstvom te ideje, potem pa prirejammo naše skupščine rajše kje tam — v Benetkah, bodemo vsaj bolj na varnem kot — v Pulju.

LISTEK.

Stara devica.

Povest; spisal K. Oblak.

(Dalje.)

X.

Pozno ponoči je začel stric Anton v svoji sobi obupno zvoniti. Fanika je planila pokonci. Obklela se je samo za silo in stekla v stričevo sobo. »Ah — Fanika — ah — da si le prišla.«

Stric Anton je imel strahovit napad. Ves črn je bil v obrazu in noge so mu otele.

»Zadušil se bom — Fanika — odprti okno — malo zraka — ah.«

Fanika je odprla okno in spravila v red stričevo posteljo. Naložila mu je pod hrbet blazin, da je mogel starec sedeti.

»Saj bo kmalu bolje, stric; zdravnik je vendar rekel, da bodeš do spomladni še gotovo živeli.«

»Ah — kaj ve zdravnik — ničesar ne ve — danes me je strah — prvič me je strah, da bom umrl. Ali

boš do smrti pri meni, Fanika? Ali me ne boš zapustila?«

»Ne stric, za ves svet vas ne zapustim.«

»Saj sem ti hvaležen, Fanika. Dobra si, blaga si; usmiljenje imaš z menoj potrpljenje.«

»Nikar tako ne govorite, stric.«

»Čemu me tolažiš? Ni več pomoči. Danes še, ali jutri umrjem.«

»Lepo vas prosim, stric, ne govorite tako.«

»Moja ura — je prišla. Čas je, da ti izkažem svojo hvaležnost.«

Naenkrat se je starec dvignil in zakričal:

»Kdo je tu. Kdo se tu skriva?«

Fanika je vsa prestrašena planila od postelje.

»Kaj je, stric?«

»Nekdo se je vtihotapil v sobo! Oropati me hoče, mene in tebe!«

Fanika se je bila med tem ozrla po sobi.

»Motite se, stric,« je rekla. »Nikogar ni tu.«

»Zakleni vrata, zapri okno in je zagrnj.«

Fanika je molče izpolnila stričevo povelje. Nato je vzel stric Anton droben ključ, ki ga je nosil na vrvi- ci okrog vratu.

»Tu — v zidu — ali vidiš — tu odkleni vrata in daj mi škatljo, ki je tam.«

Tudi to povelje je Fanika molče izpolnila.

»Danes sem napravil svoj testament,« je v pretrganih stavkih težko pokašljujoč pripovedoval stric Anton. »Pa jim nisem povedal, koliko imam. O, ne! Kompare me je hudo stiskal, pa se le nisem izdal.«

Stric Anton je prijel Faniko za roko.

»Ti si bila dobra z menoj. Nikoli nisi nič od mene zahtevala, nikoli. Vse si storila, pa nikdar nič zahtevala. Vem, da te je tvoja mati nagovarjala zaradi mojega testamenta, pa ti mi nisi hotela nič reči. Sam sem slišal, ko si v prodajalni rekla materi: Stric me ne bo pozabil. Vidiš Fanika, to mi je ostalo v sreč. Zato dobiš vse, prav vse, kar imam.«

»O, stric, kako ste dobri...«

»Danes sem naredil testament. Dve hiši, posestvo, trgovino, terjateve — vse sem ti zapustil. Trideset tisoč je že vredno. Ah — stoj — kdo je? Eden je vstopil v sobo! Primi ga, Fanika!«

Obupno je kričal starec in stiskal škatljo k sebi in komaj se je dal dopovedati, da ni nikogar v sobi.

»Morda je Kompare?«

»Nikogar ni, stric. Vse je zaklenjeno.«

»Kompare ti pride še skozi ključavnico. Zadnji čas lazi okrog mene, kakor pes okrog mize, kjer je klobasa. Ničesar mu ne zaupaj in sploh nikomur. Objubi mi to.«

»Veš, v testament sem postavil samo to, kar ve ves svet, da imam. Pa nikar ne misli, da je to vse. Imam še več.«

S tresočo roko je odprl stric Anton škatljo in pokazal Faniki cel kup hranilničnih knjižic.

»To, Fanika, ti darujem vse. Daj, čitaj mi, koliko je naloženega na vsaki knjižici. Ta denar je sad petdesetletnega dela. Tvoj je zdaj. A daj, da vzamem slovo od teh bukvic.«

Trepetaje po vsem životu je vzela Fanika knjižice na kolena in računala, koliko je naloženega. Starec je jemal pregledane knjižice Faniki iz rok, jih pogladil, kakor ljubeč oče svojega otroka in jih zopet položil v škatljo.

»Skupaj stodvanajst tisoč kron,« je končala Fanika. Ko je to rekla, ji je glas drhtel in komaj se je premagovala, da ni padla na strica.

»To je vse tvoje. A ne povej nikomur, kar sem ti zapustil, naj mi

slijo, da sem imel samo to, kar sem postavil v testament.«

Se enkrat je starec stisnil škatljo k sebi, potem jo je izročil Faniki.

»Kako si srečna, dobra moja Fanika. Mlada si še, lahko boš živela in denar se ti bo množil. Še pol milijona boš lahko skupaj spravila. Tako delaj, kakor sem delal jaz. Prihrankov se nikdar ne dotakni.«

Padel je na blazino. Prijel ga je zopet hud napad. Fanika je trepetala poleg postelje, a pomagati ni mogla.

»V desetih letih — boš imela dvestotisoč — v dvajsetih stitotisoč — v tridesetih osemstotisoč — milijon — Fanika — milijon boš imela — Fanika —.«

Zopet se je dvignil starec. Široko so bile odprte njegove oči in hripavo je donel njegov glas, ko je zakričal:

»Glej — nekdo stoji tam — oropati me hoče — to je Kompare — čuvaj se ga.«

»Nikogar ni, stric, res nikogar.«

»O — je — je — tam pri vratih — ti se motiš — tam je.«

Fanika se je res motila. V sobo je bila prišla smrt.

(Dalje prihodnjik.)

Državni zbor.

Dunaj, 1. junija. Vsled sklepa klubovih načelnikov se vrši podrobna proračunska debata skupno, tako da imajo govorniki pravico razpravljati o vseh ministrstvih. Na ta način se ublažijo nasprotstva.

Danes sta najprej še govorila k generalni debati glavna govornika Nemeec (contra) in Glabinski (pro). Poslanec Nemeec je rekel v svojem govoru, da je finančni minister povzročil gonjo proti sklepu poslanske zbornice zaradi znižanja davka na sladkor ter v ta namen mobiliziral gosposko zbornico. V imenu svoje stranke je govornik zahteval, naj se gosposka zbornica odpravi. Izjavil je, da bo njegova stranka glasovala proti proračunu, ker nima do sedanje vlade prav nobenega zaupanja. — Poslanec Glabinski je izjavil, da dokazuje sedanji proračun primerjan s prejšnjimi, da se avstrijsko finančno gospodarstvo ne prestopa povzdiga v najvažnejših kulturnih in gospodarskih upravnih panogah. — Poročevalec dr. Steinwender je dokazoval potrebo, da se spremeni poslovnik ter je izjavil, da sedanji poslovnik varuje nagajivost in hudobnost posameznika proti volji velike večine. Ako hočemo ohraniti parlament, se ta poslovnik ne more obdržati. — Ko je v nadaljnjem svojem govoru zagovarjal gosposko zbornico, so češki radikali in socialni demokratje hrupno ugovarjali ter se je razvila med njimi ostra polemika. — Pri glasovanju se je sklenilo s 125 glasovi proti 74 glasom, da se preide v specialno razpravo. Krščanski socialisti so poslali prvega v debato svojega najboljšega govornika princa Liechtensteina, ki je zagotavljal nemške stranke, da bodo krščanski socialisti držali z njimi zvesto »Gemeinbürgschaft« **proti Slovanom na severu in jugu.** Afere, kakor Wahrmondova in na graškem vsenč, so preneznatne, da bi napravile nasprotstva med kršč. socialisti in svobodomiselnimi Nemci. (Bratei so si tedaj zopet v objemu!) Nadalje je rekel princ, da Nemci zato ne delajo prave narodne politike, ker jim manjka — resnično nemškega časa. Končno je govornik pohvalil svobodomiselnemu nemške stranke, ker se niso dale zapeljati, da bi bile povodom zadnjih izgredov na vseučiliših izzvale kulturni boj. (To pohvalo so sprejeli »svobodomiselniki« **nemški poslanci s povesenimi očmi in z rdečico na licih.)**

Razprava se bo nadaljevala jutri.

Program za parlamentarno delovanje.

Dunaj, 1. junija. Do poletnih počitnic upa baron Beck spraviti pod streho razen proračuna še podzavljenje Severne železnice in zvišanje davka na žganje. Tudi to pot se državni zbor ne zaključuje, temveč odgodi ter se zopet sestane med 10. in 15. septembrom. Takoj v prvi seji se mu predloži proračun za leto 1909. ter se izvrše volitve v delegacije. Razen proračuna in jezikovnega zakona pripravi vlada do jeseni še sledeče predloge: zakon o zavarovanju za starost in onemoglost, podzavljenje državne železniške družbe, zakon o donavski parobrodni družbi, zakon o reformi hišnega davka in najbrže tudi novi kazenski zakon in brambni zakon. To ogromno delo pa bo mogoče spraviti pod streho le tedaj, ako se baronu Becku posreči napraviti do jeseni v jezikovnem vprašanju vsaj premirje.

Jezikovni zakon za Češko.

Praga, 1. junija. »Narodni Listy« **poročajo z Dunaja, da je jezikovni zakon za Češko izgotovljen ter pripravljen, da se predloži poslanski zbornici. Vse podrobnosti so znane ministrom in poslancem obeh prazidnih strank, toda poslanci so morali obljubiti ministrskemu predsedniku strogo molčljivost. Potemtakem se še nič ne ve, kakšna usoda čaka jezikovni zakon v parlamentu. Sedanje razpokoženje ni po tem, da bi baron Beck upal predložiti ta načrt še v poletnem zasedanju.**

Iz ogrskega parlamenta.

Budimpešta, 1. junija. V začetku današnje seje je predložil naučni minister zakonski načrt, ki določa, da mora biti pouk v vseh ljudskih šolah, državnih, občinskih in verskih, popolnoma brezplačen. — Potem se je nadaljevala in dognala debata o finančnem zakonu. Poslanec Nagy je izjavil, da se smejo zvišati plače častnikom le tedaj, ako se uvede v skupno armado na Ogrskem madžarščina. Ministrski predsednik dr. Wekerle je izjavil, da je zvišanje plač častnikom neizogibna stvar, a moštvo se dohodki ne zvišajo, temveč se mu le izboljša hrana ter bodo vojaki dobivali vse potrebščine, ki jih morajo sedaj kupovati, in natura.

Italijani proti jezikovni reformi v Dalmaciji.

Zader, 1. junija. Italijani širijo vest, da vlada ne misli urediti jezikovnega vprašanja v Dalmaciji z zakonom ali očitno naredbo, temveč s tajnimi navodili (?) na vse urade. Pri tem hoče vlada italijanski jezik popolnoma iziniti iz notranjega uradovanja (kar bi bilo tudi edino pravilno!) ter odpraviti vse dvojezične napise, pečate, razglase itd. Povsod zavzame vladujoče mesto edinole hrvaščina. Vsi italijanski poslanci pripravljajo skupno parlamentarno akcijo, da to preprečijo.

Vstaja na Samosu.

Solun, 1. junija. Turška vlada prikriva resno vstajo na Samosu ter je časopisom strogo prepovedano kaj pisati o vstaji. Vkljub temu pa je splošno znano, da so vstajo povzročili Mladoturki ter je prav lahko mogoče, da se prenese z otoka na evropsko Turčijo. Vstaši so tako močni, da turški general Sadik paša ne upa izkreni v vojne ladje turških vojakov, dasi so jih trije bataljoni. Vstaši so že dvakrat začeli streljati na turško križarko, ki se je morala umakniti od brega. Pri naskoku je bil ranjen Mahir paša.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

je razposlala vsem svojim podružnicam naslednji dve okrožnici:

I.

V »Narodni založbi« **v Ljubljani je pred kratkim izšla knjiga z naslovom: »Slovensko-nemška meja na Koroškem«, nabral Ante Beg. Cena 1 K 40 vin.**

Ta knjiga opisuje stanje obmejnih Slovencev na Koroškem in nam kaže jasno, a poleg tega žalostno sliko nazadovanja slovenstva na Koroškem in iz tega sledečo nujno potrebo najintenzivnejšega delovanja za narodno obrambo.

Družbi sv. Cirila in Metoda je zagotovljenih iz dohodkov razpečanih knjig nekaj gmotnih prispevkov, ali več, kot ti dohodki, je vredno spoznanje opasnosti, v kateri se nahajajo koroški Slovenci. Vpogled, ki ga nudi Begova knjiga v tužni Korotan, je budeče »vabilo vsem, ki narodno čutijo, da se pridružijo velikemu in plemenitemu delu družbe sv. Cirila in Metoda.

Prosimo torej vse podružnice, da pripravijo Begovo knjigo »Slovensko-nemška meja na Koroškem« **in jo kar najbolj mogoče razširijo med našim narodom.**

II.

Naše podružnice nimajo le sodelovati pri nabiranju članov in njihovih prispevkov za osrednjo družbo, temveč morajo v drobnem izvajati v svojem okolišu vse naloge družbe sv. Cirila in Metoda. Danes si dovoljuje podpisano vodstvo opozarjati slavno podružnico na družbeno blago ter jo naprositi, da blagovolji posvetiti nekaj svojega dela tej važni stvari.

Predvsem pridejo v poštev naše vžigalice. Dejstvo je, da so naše vžigalice glede kakovosti danes na prvem mestu in da so njih cene primerne. Pa tudi pogodba z založnikom g. Iv. Perdanom je za družbo ugodna. Ako bi vse podružnice v delu za razširjenje naših vžigalic tekmovala, bi lahko spravili na letni donesek nad 10.000 K za družbo sv. Cirila in Metoda. Naše vžigalice pa nimajo le gmotnega pomena, jačijo tudi naš narodni čut, kajti znamenje narodne hiše je, če na njenih mizah nahajaš družbene vžigalice. Prosimo torej, da podružnični odbor poizve pri vseh trgovcih in trafikantih svojega okoliša, ali se tam prodajajo naše vžigalice, ako ne, naj skuša doseči, da se nemudoma naroče in uvedejo. Ako obstoje med trgovci v tem pogledu nasprotstva, da n. pr. kdo iz narodne nestrpnosti noče prodajati našega blaga, naj se skuša potem primerne agitacije našega trgovca posebej podpirati. Poizve naj se v vseh gostilnah, ali imajo na mizi naše vžigalice, pa tudi glede zasebnih hiš naj se po malem to dožene in začne agitacija, da se rabijo povsod družbene vžigalice. Podružnični odbor naj se pri tem delu poslužuje predvsem mlajših moči in pa narodnega ženstva. Naj se ne straši tega dela, ki na videz in prvi hip izgleda malenkostno. To delo je važen del takozvanega drobnega narodnega dela. Brez tega drobnega dela sploh ni noben uspeh možen, zato se ga moramo oprijeti požrtvovalno. V podružnici naj bi imeli zapisnike trgovin, gostiln in celo zasebnih hiš in po tem zapisniku naj bi odbor vodil sistematično delo za naše blago.

Na podoben način se priporoča mo za delo v prilog razpečavanja drugega blaga, ki se prodaja naši družbi v korist. Družbena pisarna razpošilja narodni kolek, računске listke, razglednice; trgovci Jernej Bahovec prodaja peresa, Iv. Bonač

svinčnike, Fr. Kollmann cilindre za svetiljke, Iv. Perdan kavni pridatek (eikorijo), Vaso Petričič toaletno milo, Makso Zaloker drožje, A. E. Škaberne platno, vsi ti v Ljubljani. Poleg omenjenih prodajalci družbi v korist tveže: Ivan Drufovka v Gorici voščilo za čevlje, Adolf Jacobi, Dunaj VIII. svaletne papirke in ovitke, I. N. Petersič v Ptuj pisemski papir, Jakob Vrečko petanjsko kisló vodo, budjejeviška akcijska pivovarna donša družbi od vsakega na Kranjskem prodanega hektolitra 20 vinarjev.

Podpisano vodstvo prosi, da se skliče seja podružničnega odbora, da se v njej o tej naši okrožnici razpravlja. Priporoča se tudi, da na o svojih ukrepih poročate in nam svoje nasvete naznanite. O tem bo razpravljaj naš gospodarski odsek, pa tudi skupščina se bo pečala o drobnem delu naših podružnic, o tem bodo poročali tudi časopisi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. junija.

— **Klerikalni »Slovani«.** »Slovenec« **se je dušil jeze in zavisti, da so bili poslanci dr. Kramar, Ivan Hribar in dr. Hlibovicki tako nad vse pričakovane sijajno sprejeti v Petrogradu. Dr. Kramar in Hlibovickemu bi sijajni sprejem še privoščil, županu Hribarju pa bognezadejni. Od jeze, gneva in zavisti ni škofovo glasilec, ki sicer priobčuje v svojih predalnih vse mogoče budalosti, zabeležilo niti ene vesti o posetu slovenskih delegatov v Petrogradu, kamoli da bi poročalo o velevažnih, naravnost historično pomembnih dogodkih, ki so se doigrali za časa bivanja slovenskih poslancev v Petrogradu. Toda to možem poštenjakom okrog »Slovenca« **še ni zadostovalo. Premišljevali so, kako bi se izdatneje dali duška svoji onemogli jezi nad tem, da si je drznil župan Hribar iti v Petrograd brez pismenega dovoljenja častitga »Slovenčevega« **uredništva. In uganile so jo modre glave. Včerajšnji »Slovenec« **protestuje proti temu, da se je župan Hribar drznil govoriti o Petrogradu v imenu slovenskega naroda, »češ, da mu nihče ni poveril mandata, da bi smel govoriti v imenu slov. ljudstva«, na to pa nadaljuje doslovno: »Kar se pa tiče slovenskega kongresa, že danes lahko to povemo (stereotipna »Slovenčeva« **fraza!), da slovensko ljudstvo na njem ne bo zastopano, ker pod falitno liberalno zastavo naše ljudstvo nikamor ne gre.« **K tej bornirani ekspektoraciji pripominjamo samo to-le: Gospodje okoli »Slovenca« **že zopet bolehalo na megalomaniji; so pač že pozabili, da je pri zadnjih državnozbornskih volitvah volilo skoro polovica slovenskih volilcev protiklerikalno in da se imajo klerikalni poslanci zahvaljevati samo volilni geometriji in srečnemu slučaju, da so prišli v zbornico v sedanjem številu, pozabili so na strahovit svoj poraz pri gorških deželnozbornskih volitvah, sicer bi ne nastopili sedaj tako prešerno in bi si usurpatorski ne lastili edine pravice, zastopati in reprezentirati — slovenski narod. Dokler torej častivredna klerikalna gospoda ne bo pobasala vseh mandatov v malho in dokler ne bo vjela zadnjega slovenskega volilca na svoje limanice, bo vedno še morala, če tudi morda proti svoji volji, trpeti, da bodo v imenu slovenskega naroda govorili župan Ivan Hribar in drugi napredni poslanci in sicer s prav isto pravico, kakor to store klerikalni takozvani ljudski zastopniki! Kar se tiče udeležbe slovenskega naroda pri vseslovenskem kongresu, pa naglašamo, da v tem vprašanju brezpolni brezdomovinci okrog »Slovenca« **ne bodo odločevali. Kdor se namreč vprašanju vseslovenskega kongresa zateka za pomoč k nemškim listom, ta pač ne zasluži drugega imena, kakor brezdomovinec! V snočni »Neue Freie Presse« **namreč čitamo pod senzacionalnim naslovom »Absage der Slovenen für den allslavischen Kongress« **to-le brzojavko: »Lai-bach, 1. Juni. Das Organ der slovenischen Volkspartei, der »Slovenec«, schreibt unter dem Titel »Die slovenische Volkspartei und der allslavische Kongress« **unter andern: Abgeordneter Hribar hatte kein Recht, in Petersburg im Namen des slovenischen Volkes zu sprechen. Wir erklären schon heute, dass das slovenische Volk auf dem allslavischen Kongress nicht vertreten sein wird, da es nicht gesonnen ist, unter der Flagge Hribars zu marschieren.« **Ako uvažujemo, da »Slovenec«, ki se ga citira v brzojavki, izide v Ljubljani šele ob polu 5. popoldne, »Neue Freie Presse« **pa že ob 3., je očitno, da je omenjeno brzojavko poslalo židovskemu listu katoliško »Slovenčevsko uredništvo. S tem je povedano dovolj in bi bila vsaka nadaljna beseda odveč! Rodoljubno slovensko občinstvo**************************

si bo že samo znalo ustvariti o postopanju »Slovenca« **in njegovega ozadja svojo sodbó, mi se vzdržujemo vsake sodbé, vprašamo pa poslance dr. Janeza Evangelista Kreka, ki je bil menda navzoč pri seji slovenskih poslancev na Dunaju, ko so delegirali predsedstvo — dr. Kramar, Hribarja in dr. Hlibovickega — v Petrogradu, ali se strinja s sramotno škandaloznim nastopom »Slovenca« **v vprašanju vseslovenskega kongresa?****

— **Prezidanje mestne hiše v Idriji** je zopet dobro došlo katehetu Oswaldu, da more najrže pačiti in zavijati resnico. Tako pravi v »idrijskih novicah« **v »Slovenca« **med drugim: »Na laž postavlja trditve o javni knjižnici prvi župan Šepetavec, ki je zastopniku deželnega odbora pojasnjeval, da potrebujejo čitalnično dvorano za dijaško veselico, drugi pa notar Pegan, ki je v zapisnik diktiral, da bode dvorana služila mestni hranilnici. Kako bode še potem v dvorano spravljena javna knjižnica, mi ne moremo razumeti, to razume le liberalen dopisnik, ki nam očita laž. Mi pa pribijemo le suha dejstva, ki so se zabilježila v uradnem zapisniku.« **Kaj ima opraviti dvorana v novem mestnem sopsopju s prostorom za javno čitalnico in knjižnico, nam je res neumljivo, še bolj pa, da bi s tem župan izpodbijal potrebo ljudske knjižnice. Da je zapisal to neumnost kak Brus, Jazbar, Reven, Zevnik in kakor se že imenujejo klerikalni pisarji, bi bilo opravičljivo, da pa piše to katehet Oswald, ki je imel načrte za prezidanje hiše v rokah, moramo deti to na rovaš njegove zlobnosti. Velika dvorana, ki bo namenjena večjim prireditvam, tedaj tudi za dijaško veselico o priliki prve mature na idrijski realki, ki jo je imel v mislih župan, se nahaja v pritličju ob ulični strani, dočim so prostori namenjeni za javno čitalnico in knjižnico v prvem nadstropju ob dvorišču. V te prostore bi se po mnenju notarjev lahko nastanila mestna hranilnica, če bi deželni odbor vztrajal pri svoji odredbi, da ne sme občina ustanoviti in vzdržavati javne čitalnice in knjižnice. V tem smislu se je govorilo tudi v seji občinskega odbora. Naj le izposluje Oswald pri svojem prijatelju deželnem odborniku dr. Lampe-tu prepis dotičnega uradnega zapisnika, pa naj ga priobči, da spozna pravi smisel notarjevega utemeljevanja. In Oswald ima še drznost trditi, da pribija le suha dejstva, ki so se zabeleževala v uradnem zapisniku. O gdi ljudje! Ne poznate več sramu! Ne župan, ne notar, ki sta kot vsak razumen in napreden človek vneto zagovornika javne knjižnice in čitalnice, ne postavljata na laž trditve o javni knjižnici, marveč deželnemu odboru kranjskemu, ki je na Oswaldovo pritožbo prepovedal izvršiti sklep občinskega odbora za ustanovitev javne knjižnice in čitalnice, se bo zahvalilo idrijsko ljudstvo, da ne bo imelo tega važnega kulturnega zavoda. Toda motijo se klerikalci, če mislijo, da bodo s takimi odredbami zaprli ljudstvu pot do izobrazbe-prosvete. Danes so v moči, jutri pa se zna zgoditi, da ne bodo več!******

— **Imenovanje.** Kaznilnični pristav moške kaznilnice v Steinu na Nižje avstrijskem, Moric Haus, je imenovan za nadzornika ženske kaznilnice v Begunjah. Zopet Nemeec!

— **Iz šolske službe.** Zaradi bolezni je dobil dopust g. Egidij Schiffrer v Mirni ter pride na njegovo mesto razpoložljiv učitelj g. Franc Grudnik kot suplent.

— **Volitev v okrajni čestni odbor trebanjski.** Za načelnika je izvoljen g. Fran Bukovec, posestnik v Mrzli Luži, za njegovega namestnika pa g. Ivan Novak, posestnik v Račjem Selu.

— **Odlikovani delavci in delavke.** Za 4letno zvesto službovanje so dobili častno svetinjo Albin Tolmajnar, Franc Mihelič, Ana Hladnik, Katarina Mehle in Anton Obruta, delavci in delavke v papirnici v Vevčah.

Redni občni zbor tržaške tramvajske družbe se je vršil v Trstu v soboto popoldne pod predsedstvom viteza Filipa Artellija. Družba je imela leta 1907. dohodkov 1.285.861 kron in 57 stotink, a čistega dobička 600.291 K 15 vin. Dohodki so znašali leta 1906. 45.066 K 14 vin. manje nego lani. — Da, da, belgijski jezuitje si imenitno polnijo žepe na stroške tržaškega občinstva, ki je še vedno tako naivno, da samo plačuje tramvajske sprevodnike s krajaarjem napitnine pri vsakem voznem listku. Znano je namreč, da je ogromna večina delnic tržaške tramvajske družbe v rokah jezuitov v Belgiji. — Predsednik vitez Filip Artelli je tudi prijavil, da so uvedena pogajanja s tržaško občino za razširjenje tramvajske mreže z zgradbo novih črt in da so ta pogajanja že tako daleč, da je upati, da se pride v kratkem do sklepa nove pogodbe. — Il Lavora-

tore« **je glede teh pogajanj že pred par tedni povedal članom sedanjega mestnega sveta, da nimajo pravice, sklepati nikake pogodbe sedaj, ko je pričakovati, da dobi tržaška občina po reformiranem volilnem redu povsem novo zastopstvo. »Lavoratore« **je namreč trdil, da sedanji občinski svet ne sme vezati rok bodočemu, po novem volilnem redu izvoljenemu mestnemu svetu. In tu mu treba priznati, da ima popolnoma prav.****

Meka vseh regnikolov je Trst. Kakor mora vsak, verni mohamedanec v Meko, tako mora vsak lačni regnikolo v Trst. Trst je obljudjena dežela vseh italijanskih podanikov in v to obljudbeno deželo mora Italijan priti, pa naj si bo na kakršenkoli način. — Tako se je na primer pred nekaj dnevi pripeljal v Trst z Lloydovim parnikom »Metković« **16letni Mihael Ricciardelli. A ker ni imel niti enega bajoka, se je v Benetkah skrivaj vtihotapil na parnik, se na parniku skril in se v Trstu tudi srečno izkrcal, ne da bi ga bil kdo opazil. — A ker si ni mogel kaj, da ne bi kradel, so ga /kmalu, — namreč minoli petek — zalotili in odvedli v zapor. Začel je sicer z malim: ukradel je bil v svobodni luki dva noža, žlico in vilice, v skupni vrednosti samih dveh kron. — Najprej je ukradel jedilno orodje, potem bi bil ukradel jed, a potem bi bil šel na tej poti še dalje. — Sedaj bo kaznovan radi te male tatvine in radi sleparije, ker je osleparil parobrodno družbo za vozni listek, a potem se bo peljal nazaj v Italijo po odgonu — torej zastonj v Trst in zastonj nazaj iz Trsta!**

— **Avgust Semulič in morilec tržaških kočijažev!** Kakor smo že poročali, je dne 27. m. m. italijanska oblast izročila avstrijski onega Avgusta Semuliča, ki je bil dne 31. januarja t. l. aretovan v Vidmu, ker je bil par dni prej dvakrat ustrelil z revolverjem na minarja Furlana, ko se je z njim vozil od Devina proti Gabrovici. Tržaška policija je že mislila, da so je v tem slučaju — kakor v slučaju vlomilcev Korena, Arzon i. dr. ljubljanska in dunajska policija — italijanski karabinerji pomagali priti do — morileca kočijažev Praznika, Mohoroviča in Vidava. Ali — »ni v vsaki luknji rak« **— to pot se je tržaška policija varala. Tržaška policija, tržaški listi — izvzemši »Edinost«, ki je takoj po prvih dneh vstrajno trdila in na podlagi raznih dejstev dokazovala nasprotno — so bili vsi mnenja, da je Avgust Semulič tudi morilec prej v Trstu umorjenih kočijažev. In na podlagi tega mnenja je tržaška policija zahtevala, da se Semulič odvede najprej v Trst in šele v potem v Gorico okrožnemu sodišču, ki ga ima soditi zaradi zločina, izvršenega nad minarjem Furlanom. Minole sobote je preiskovalni sodnik dr. Kumar pozval priče, ki so videle morileca v kočiji pok. Praznika v noči 9. julija m. l. in v kočiji pok. Mohoroviča v jutro 16. julija m. l. malo prej nego sta bila ta dva kočijaža umorjena, kakor tudi one priče, ki so videle morileca dne 15. decembra m. l. na Opčinah, ko je bil najel pok. Lovrenca Vidav. Tem pričam — bilo jih je 8 — je preiskovalni sodnik pokazal Avgusta Semuliča. In 5 teh prič je izjavilo, da Semulič ni morilec kočijažev; dve sta rekli, da so sicer Semuličeve brčice nekam podobne brčicam onega človeka, ki sta ga videli v kočiji pok. Mohoroviča, a eden — kočijaž Pitteri — je izjavil, da se sploh ne spominja ničesar. Mi moremo le z veseljem konstatovati, da se je dokazalo, da je Semulič — Slovenec — Krašovec — nedolžen na groznih umorih kočijažev. A konstatovati treba tudi, da je tržaška policija vse te štiri mesece — odkar je bil Semulič aretovan — mirno čakala, da ji italijanske oblasti izroče Semuliča, da ga potem v Trstu pokažejo gori rečenim pričam; da tržaška policija vse te štiri mesece ni storila — najbrže — ničesar na zasledovanju morileca kočijažev, ki tako še danes nekažnjen hodi okrog.**

— **Poštni oficijant g. Anton Učakar** je prestavljen iz Logateca na glavno pošto v Ljubljano.

*** **Fotograf Landau** se priporoča slovenskemu občinstvu na ta način, da njegova hiš nosi po Ljubljani slamnik, ves poln plavio! Vsekakor jako cenena in dobra reklama za človeka, ki ga je slovenski denar spravil do dobrega gmotnega stanja. Slovenci, nosite le še naprej denar ljubljanskim Nemcem, da vas bodo potem toliko predrznejše izzivali!

— **Prispevek celjskega okrajnega zastopa k mestnemu vodovodu.** Vlado komisar Lehmann je svoječasnó odločil, da ima celjski okrajni zastop prispevati k mestnemu vodovodu celjskemu 80.000 kron. Dr. Hrašovec in tovariši so se proti temu pritožili na upravo sodišče, ki je v svoji sobotni seji to določitev okrajnega komisarja kot protizakonito razveljavilo.

Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj je pri svojem običnem zboru 27. maja izvolilo tale odbor: Dragotin Zupančič, predsednik; dr. Bela Stuhar, podpredsednik; Vinko Šerona, tajnik; Valentin Kajni, blagajnik; Janez Kocmut, arhivar; Silvester Sentjura in Sikst Hrovatin, namestnika. Zunanji odborniki: Matije Hubad, Ivan Zemljic, Fr. Zacherl in J. Jošt; Anton Pokrekar in Fran Lenart, namestnika. Revizorji: dr. Josip Komljanec, dr. Dragotin Koderman in Josip Wresnik.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal računski svetnik g. Janko Premrov iz Sarajeva za mesec maj t. l. znesek 9 K od sledečih gospodov po 4 v: Bergant, Buberl, Dovič, Holz, Huber, Kobler, Mikuš, Peterlin, Preindler, Smodiš in Valpotič; Zemljarič 60 h; po 2 K pa Rozman in Premrov.

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Fran Pišek iz Brežice narodni davek v znesku 11 K od sledečih gg: Ivan Poljanšek, Andrej Levak, dr. Ivan Benkovič, Neimenovan za maj in juni, Josip Setine, Josip Uršič, Jos. Boeio, Maks Merčun, I. Behaček, Franc Pišek.

Družba sv. Cirila in Metoda je sprejela znesek 200 K, katerega je poslala akademsko društvo „Sava“ na Dunaju za prodani legitimacijski list. Ta znesek je prejelo društvo „Sava“ od „Prve češke splošne delniške družbe za zavarovanje na življenje“ (glavno zastopstvo v Trstu) za naročenih 200 kom. leg. lista a 1 K. Ta zavod je edini te vrste, ki se poslužuje teh legitimacijskih listov in jih prilaga zavarovalnim policam. Priporočamo zavod „Prve češke zavarovalne družbe“ in želimo, da legitimacijski listi dobe mnogo odjemalcev.

Družba sv. Cirila in Metoda je prejela 14 K s fantovščine gosp. Viljema Trtnika. Dobro srečo v novem stanu!

II. ljudski tabor. K včerajšnjemu poročilu o veselici pevskega društva „Ljubljanski Zvon“ nam je še s priznanjem omenjati g. Štamcarja, ki je z znano spretnostjo pel solo in pa vrlih gospodov in gospe, ki so z neumorno vztrajnostjo in nesebično požrtvovalnostjo razpečavale in prodajale sladkornine, igrače in šaljivo pošto, zlasti še dražestnih gospodičen v narodnih nošah. Vsem tem rodoljubnim damam, dalje vsem darovalcem dobrot in sploh vsem posetnikom veselice in podpornikom društva se najiskrenejše zahvaljuje odbor slov. pevskega društva „Ljublj. Zvon“.

Narodnim slovenskim društvom Murskega polja in Slov. gorici! Dne 15. in 16. avgusta t. l. naj bosta pravi narodni praznik za Mursko polje in Slovenske gorice. Ta dneva praznuje telovadno društvo „Murski Sokol“ svoj petletni obstanek in ob enem razvije svoje društvene zastave. Naša častna dolžnost, da našemu „Sokolu“ podarimo društveno zastavo in da ob enem priredimo slavnost, ki bo kazala, da nad Murskim poljem in Slov. goricami ponosno vihra zastava narodne odločnosti, narodne zavednosti in vzorne slovenske požrtvovalnosti. Vabimo Vas torej vse narodne Slovence v naš krog, da pomagate s delom, nasveti in prispevki, da bosta dneva 15. in 16. avgust res vpisana v zgodovino našega okraja kot prava, manifestacijska, narodna dneva! V Ljutomeru, dne 30. maja 1908. Na zdar! Predsednica Matilda dr. Grossmanova, tajnica Josipina Pichlerjeva. (Prijava, nasveti in prispevki naj se pošiljajo na gospo Marijo Kocuvan kot blagajničarko v Ljutomeru.)

Poročil se je v Suhorju Vinko Besal, trgovec, z gđ. Mici Pišernik. Čestitamo.

Pomnoženi veselilni odsek slovenskega trgovskega društva „Merkur“ za prireditve velike vrtno veselice dne 5. julija ima danes ob 9. zvečer sejo v društvenih prostorih, nakar odsekovne članke opozarjamo.

Kongres čeških naravoslovcev in zdravnikov. Ljubljanski udeležniki se odpeljejo v četrtek dne 4. junija ob 9 uri 26. min. zjutraj preko Jesenic v Lino, kjer se prenoči. — Prihod v Prago v petek dne 5. junija ob 3. uri popoldan. Slovenski odbor.

Deželno društvo državnih pisarniških uradnikov in pomočnikov za Kranjsko in Ljubljani vabi na svoj 3. redni občni zbor, ki se vrši na binkoštno nedeljo dne 7. t. m. ob 3. popoldne v mali dvorani „Mestnega doma“ z običajnim dnevnim redom, volitvijo odbora in poročilom delegata o dunajskem shodu in konferenci načelnikov. Predlogi, ki se hočejo na shodu postaviti, morajo biti pismeno priglajeni. Računajo na polnoštevilno udeležbo se tovariši z dežele opozarjajo, da so jim pri ljubljanskih tovariših nekatera prenočišča na razpolago.

Prva pomočniška skušnjava na Kranjskem. Pred oblastveno komisijo za pomočniške skušnje v Ljubljani je bila včeraj prva taka skušnjava, ki je, kakor se poroča, prva na Kranjskem. Skušnja je delal mizar-skipomalec Anton Hočevar, ki jo je dobro napravil. Pravico ima torej do naslova „pomočnik“ ter do samostojnega izvrševanja mizarkega obrta.

Občni zbor „Podpornega društva uradnikov o. kr. užitaine“ bo dne 7. junija ob 4. popoldne v prostorih Mikuzove gostilne v Kolodvorskih ulicah v Ljubljani. Ker ima odbor važne točke na dnevnem redu, vabi člane k obilni udeležbi.

— Dodne baronstve je dobil podadmiral v Trstu Leopold vitez Jedina.

Iz Kazine so spravljali včeraj prah in drugo nesnago z Matelčevim sesalnim strojem. Kakor čujemo, se Matelču ni posreželo spraviti iz kazine največje nesnage, namreč vse-nemškega smradu, ki okužuje tako ta prostor, da bo najbrž že v kratkem treba seči po krepkih razkuževalnih sredstvih.

Slovenske predstave v Ptuj. Člani slovenskega gledališča v Ljubljani prirede v Ptuj dve predstavi. Danes, v torek, 3. t. m., igrajo Cankarjevo farso „Pohujšanje v dolini šentflorijanski“, jutri, v sredo, 4. t. m., pa Bernsteinovo igro „Tat“. V četrtek, 5. t. m., gostujejo v Šmarju pri Jelšah v igri „Tat“.

Vsprejemne skušnje na umetno-obrtni šoli na Dunaju. 6. julija bo zglasovanje za vsprejemne skušnje, ki bodo 7. in 8. julija za šolsko leto 1908/09. Kdor želi biti vsprejet, mora priti osebno in prinesiti seboj potrebne dokumente in izdelane vzorce. Na poznejše zglasitve se ni mogoče ozirati. Podrobnejša pojasnila daje tajništvo zavoda na Dunaju, I., Stubenring 3.

Redni občni zbor „Zadrugne zveze v Celju“ bo 13. junija ob 10. dopoldne v dvorani „Narodnega doma“ v Mariboru.

Pripravljeni zbor družbe „Lastni dom“ registrirane občne stavbene zadruge z omejeno zavezo v Ljubljani, zadnji nedeljo v restavraciji „pri Levu“ je bil dobro obiskan, če tudi je lepo vreme vse ljudstvo vabilo iz mesta na prosto. Zanimanje za to humanitarno gospodarsko družbo je jako živahno, more se reči, občno.

Izlet na Razpotje sta napravila v nedeljo Sokol v Ljereh in Idriji. Iz Žirov je prišlo 22 članov v kroju, iz Idrije pa 16. Vadike so se skupno proste vaje za zlet notranjskih sokolskih društev v Logatec in redovne vaje. Ob 6. uri je bil odhod in se je idrijski Sokol vračal čez Gore v Idrijo, kamor je došel ob 8. uri zvečer.

Iz Hotedriče. Lepe razmere vladajo pri nas. Klerikalc bi nas napredjake najrajši v žlici vode vtopili. Posebno vnet v tem krščanskem delu je župnik Jaro Lojze, ki ima v očetu Petkovku in materi Petkovski vstrajna pomočnika. Pravijo ljudje, da imajo ti trije že narejen cel „plan“, kako bo odfrčal liberalce za liberalcem iz našega lepega kraja in bo potem ljuba klerikalna pšenica tako veselo rastla in cvetela, da bo padala kar mana z nebes. Do takrat pa — tako se govori — je še tako preklicano daleč, da ni upati, da bi kak Jaro ali Petkovšek in njegova boljja polovica to dočkali. Vendar upanje je dobro, pa naj bo še tako majhno! Po pogledu nekoliko delovanje teh oseb! Župnik Jaro je v nedeljo 24. maja na leci milo pel, da ni lepo, ker se farani upirajo ter mu nočejo več odrajtovati bire in drv. Na glavarstvo smo vložili prošnjo za odkup od bire in upamo, da bomo dosegli, kar nameravamo. Čudno ni, da farani Jaro nočejo več odrajtovati bire, ker zahteva kake stvari trikrat toliko, kot je ima pravico dobiti. Da je temu tako, je dokaz n. pr. tale prav jasen: Neki napreden fant je šel po samski list k Jaru. Ta samski list stane sicer samo 3 K 7 vin, a ljubezni nesebični Jaro je pa zahteval zanj 20 kron! Jaro misli zdaj menda dokazati, da je tudi Kristus samske liste računal po 20 kron, ker mu ne gre v glavo, da bi bilo to kaj preveč v sedanjih časih, ko je krščanstvo in katoliška cerkev v taki silni nevarnosti, ko od vseh strani preže nanjo njeni sovražniki, da bi jo uničili. Božji namestniki trpe silo in pomankanje in če se za en samski list da zaslužiti 20 kron, se za dva dobi 40 kron, če je kdo toliko neumen, da jih da. Toliko računati zna Jaro vsak dan, če tudi je trezen kot na veliko soboto snturaj! — Na Vrbanov dan, to je 25. maja, smo imeli volitev obč. starešinstva. Materi Petkovškovi se žarela lica, ko so zopet očka Petkovšek poslali župan. Za to mesto se ni nihče drug pulil, čeprav „Domoljub“ otrasa svoj smrdljivi jek o Karlu Isteniču in Semrovu, da sta se onadva zanj potegovala. Seveda Jaro je, da Iste-

niš ni hotel dati denarja za njegov konsum, ki bi naj izpodrinil naše trgovce. Zdaj je Jaro saradi tega tako nesramen, da očita zaradi tega Isteniču treznost! Kar se tiče Semrova, pa povemo Jaru kar naravnost, da se še nikdar ni pehal za županski stolec, dasi ga je že imel na ponudbo, ampak ga vselej odklonil. Tudi Korde se še ni nikdar ponujal za župana, še vprašal ni za to mesto. Spominjamo naše klerikalčke na tisti pregovor, ki pravi: Kakšen je lopov, tako misli o drugih! Saj se razumemo, kaj ne! — „Domoljub“ čveka nadalje, da smo zrela za Studenec, toliko smo imeli opraviti s volitvami. Če bi bili mi hudobni, rekli bi o tem in onem, da je zrel za tja, in dokazali to z dejanji njegovimi. Pa nismo tako neusmiljeni. Poglejte, kaj bi rekel župnik Jaro, ki je bil obsojen na tri dni zapora oz. v primerno denarno globo, ker je očital logaškemu sodniku zaslepljeno pristranost v sodbi proti njemu, zaradi „umivanja“ 68letnega Marka Rupnika z batom! Ali bi ne bil Jaro jezen in razžaljen, če bi trdil, da je on zaradi tega zrel za Studenec za blažnico? Pa nočemo reči tega! Ali pa če bi mi rekli, da spada očka Petkovšek zato na Studenec, ker se je v teku treh let pod njim občinska blagajna tako spraznila, da je sedaj sama tema notri ostala, da je človeka kar strah če noter pogleda — ali bi ne bil tudi ta razžaljen in jezen kot gad? Gotovo! Zato pa nečemo tega reči. Na praznik Vnebohoda smo imeli pri nas veselico pod Petkovškovim kozolcem. Marijine device, ki so pozno v noč delale priprave zanj, so hodile domov po polnoči, fantje so jih pa lovili po vasi. Vse v božjo čast in slavo, pa bomo tako zveličani, da se bo vrag kar v ušesa grizel. — Predno končamo, naj povemo, da je naš poštar Dovžan, kakor ljudje pravijo, ves zaljubljen v farovski vođe in farovski pečenko. Zato je pa tudi 8. maja pred cerkvijo moral vse po žrebi, kar je preje izbruhal, ko je nekemu posestniku nekaj očital, pa je bil ta tako nečloveški človek, da je šel Dovžana tožiti in dobit tožbo. Ali ni to hudo? Hudo, hudo je pa še kako! — V kratkem se vidimo spet!

Izkaz daril za Elizabetno otroško bolnico. Darovali so: Ga. Eliza Schermerl pl. Streben 20 K, g. Viktor Schiffer 10 K, g. Ivan Nep. Röger, podpredsednik Vinc. družbe, 10 K, g. Friderik Žakelj, šol. svet. 5 K, g. Viljem Tönies, tovarnar 40 K, g. Ferd. Schmitt, inženir 10 K, Jos. Vesel, c. kr. profesor 10 K, Konrad Rubbia, c. kr. dež. gozdni nadzornik 5 K, Herman Halbensteiner 10 K, Gustav del Cott, c. kr. okrajni glavar v p. 10 K, Fran Galle, graščak 50 K, Teodor baron Schwarz, dež. predsednik 100 K, ga. Josipina Ahazhiš 5 K, ga. Vika pl. Haumeder, 5 K, ga. Karolina Eckert 5 K, g. dr. Vladimir Foerster, c. kr. sod. tajnik 5 K, gg. brata Moskvovič 5 K, g. Karel Jellen, c. kr. gozdni komisar 5 K, g. Landau 10 K, g. Albin Belar c. kr. profesor 5 K, g. Ivan Kresse, c. kr. okr. glavar, Kamnik 10 K, g. Viljem Steinberg, tov. ravnatelj 5 K, g. Viljem Steinberg, trgovec 5 K, ga. Emilija Jeuniker, 8 K, ga. Josipina Hudovernig 5 K, g. Viktor Moro 10 K, obitelj Viktor Reher 100 K, g. Ivan Röger, ravnatelj „Assicurazioni Generali“ 10 K, g. Jernej Kilar, 2 K, g. Anton Stritof, c. kr. profesor 2 K, neimenovanci 20 K, tovarnarja Ed. Glanzmann in Gausser, Tržič 200 K, g. Anton Zupančič, c. kr. profesor 10 K, g. in ga. dr. Maksimilijan pl. Wurzbach 20 K, g. Anton Galle, c. kr. notar, Logatec 10 K, g. Rajmund Schischsch, tajnik „Kranjske hranilnice“ 10 K, g. A. Ebenspanger 4 K, g. Cesare Menardi 10 K, ga. Marija Stare, 50 K, g. Viljem Treo, stavbenik 50 K, ga. Marija baronica Schwegel, Voloska 100 K, g. dvorni svetnik Rudolf grof Chorinsky in soproga 100 K, ga. A. Ribitsch 10 K, ga. Marija Paulin, stavb. svetnika soproga 20 K, gospo! Karel baron Schlosser, okr. komisar 5 K, ga. Ana Mayr, lekarnarja vdova 20 K, Trboveljske premogokopna družba je darovala vagon premoga v vrednosti preko 200 K. — Vseh darov je dosedaj došlo 7441 K 50 h.

Detomer. Zapri se v Trstu 36-letno kuharico Virginijo Danelotti, ki je na sumu, da je umorila onega otroka, ki so ga dobili za ograjo pri protestantski cerkvi.

Posilstvo in rop. V noči od sobote na nedeljo se je pripeljala v Ptuj boljše oblečena dekle z dežele. Na kolodvoru se je dekletu pridružil mlad fantalin, ki ji je ponudil, da ji priskrbi brezplačno prenočišče. Peljali so najprej v neko postilno, potem v samotni kraj, kjer jo je posilil ter oropal za ves denar.

Samomer vojaka. V neki utrdbi pri Pulju se je ustrelil s vojaško puško vojak Anton Kosovec, doma iz Zabukovcev pri Celju. Prepeljali so ga v bolnišnico, a ni upanja, da bi ozdravel.

Rezar bi dobil veliko zaslužka v okraju Podgrad v Istri. Okraj ima 68 vasi, je popolnoma slovenski in nima nobenega rezarja. Obrniti se je na Dragotina Gobca v Podgradu v Istri za pojasnila.

Trimesečni pasji kontumac je razglašen nad vsemi vasmi sodnega okraja metliškega.

Nesreča. Delavec Jakob Moravec je v idrijskem rudokopu mazalet kolesje pri nekem dvigalu. Pri tem ga je pritnilo ob stranski zid, da so ga težko poškodovanega prepeljali na njegov dom.

Smrt valed zastrupljenja. V Zagrebu je umrl trgovec David Rosenberg iz Broda na Savi. Dal si je izdreti zob, pri čemer se mu je zastrupila kri. Bil je star 30 let in še le 10 tednov oženjen.

Zblaznel je v Trstu vojak Josip Mahnič. Pred kratkim se mu je zmešalo, ker se mu je pa stanje sboljšalo, so ga izpustili iz blažnice. Zdaj se je nesrečniku znova omražil duh.

Roparski napad. V Celovcu sta včeraj delavca Obiltschnig in Parte napadla tovariša Petra Dallaroso, ga težko ranila, potem ga pa oropala. Oba napadalca so zaprli.

Smrten sunek. V Slovenski Bisurici je konj na paši sunil kovača Martina Knapa s kopitom s tako silo v rebra, da se je zgrudil in bil na mestu mrtev. Kovač je hotel konja samo nekoliko pogladiti.

Transport defraudanta. V četrtek so pripeljali v Trst s parnikom „Dalmatia“ dunajskega advokata dr. Quittner, ki je kakor znano, poneveril 600.000 K in pobegnil ter bil prijet v Carigradu. Dr. Quittner se je do Trsta trikrat hotel usmrtiti.

V Carigradu se je hotel ustreliti, po poti med vožnjo je pa skočil v morje in ko so ga rešili, se je obesil, pa so mu spet preprečili njegov namen. V soboto so ga iz Trsta odpeljali na Dunaj.

Pisana družba. V Trstu je policijskega agenta Vičarja brez vsakega povoda napadel na cesti neki mornar, ki je prišel v družbi 4 drugih mimo njega po cesti. Ko ga je Vičar aretiral, nastal je med njima hud spopad, v katerem so oni štirje stopili na stran tovariša. Posrečilo se je vse prijeti. Dva sta iz Španije, eden s Turškega, eden iz Grčije in eden iz Hrvaške.

Slepar. Na sejmu v Mariboru 27. pr. m. je posestnica Marjeta Pečovnik prodala mešetarju Lavugarju kravo za 350 K. Kupec ji je dal 10 K, 340 K pa obljubil dati, ko bo kravo odpeljal. To je slišal posestnik Jožef Sagodin iz Prepolj pri Mariboru in ko je bil Lavugar sam, pristopil je k njemu, se mu izdal za moža Pečovnikove in zahteval od njega 340 K kupnine, katero je tudi dobil. Sleparju so pa kmalu prišli na sled in ga tudi takoj nato zaprli.

Samomer. Obesila se je v Kapljah na Goriskem posestnica žena Antonija Majcen. Zapustila je sedem nedoraslih otrok in je bila več časa bolna na umu.

Tat koles prijet. Tat, ki je v Ljubljani zadnji čas pokradel več koles in ki so ga v Trstu prijeli, je 19letni Ivan Gerlič, trgovski pomočnik iz Maribora.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes popoldne v kinematografu „Edison“, Dunajska cesta, nasproti kavarni „Evropa“ in sicer pri predstavah ob 5., 6., 7., 8. in 9. zvečer.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje jutri zvečer v meščanski pivovarni (A. Dekleva), Sv. Petra cesta. Začetek ob 8. zvečer. — Vstopnina prosta.

Promet s tujei meseca maja 1908. Meseca maja 1908 je prišlo v Ljubljano 4277 tujecev — 489 več nego prejšnji mesec in 211 manj kakor lani meseca maja. Nastanilo pa se je v hotelu Slon 916, Union 860, Lloyd 373, Malič 303, Ilirija 255, Avstrijski car 244, Južni kolodvor 238, Bavarski dvor 149, Štrukelj 125, Gražar 97 in v ostalih gostilnah in prenočiščih 717 tujecev.

Aretovana je bila včeraj 20letna prodajalka Marija Suševa iz Brežice, ker je svojemu gospodarju trgovcu g. Avgustu Agnoli na Dunajski cesti št. 13 v trgovini kradla blago, sosebno pa še denar in ga sama lahkomišljeno zapravljala in pošiljala svojemu očetu in bratu, ki je vojak. Pri njej se je našlo še 65 K denarja, za katerega prizna, da je vsega ukradla Agnoli. Oddali so jo sodišču.

Navihani Amerikane. Pred kratkim je prišel iz Amerike leta 1870. v Pijavi gori pri Krškem rojeni samski čevljar Anton Zdravje. V domači vasi se je bahal, kakor je že sploh v navadi tem ljudem, o dobrem američanskem zaslužku in življenju ter dajal v gostilni za pijačo, da je kar tekel od lize. To je trpelo cel dan in račun je znašal okoli 12 K. Ko je bilo treba plačati, je začel kazati američanski denar in ga ponujal gostilničarju, češ, da nima avstrijskega. Z raznimi pretvezami je Zdravje iz-

vabil gostilničarja v Krško, češ, da bode tam zmenjal denar in ga izplačal. Dospelvi tja, se je ljubezni Amerikane gostilničarju naglo izgubil in se odpeljal v Ljubljano. Ko je policija o tem dooznala, je Zdravje izsledila in aretovala ter izročila sodišču. Navihane, ki je bil šest let v Ameriki, je imel pri sebi 150 dolarjev, od katerih dobi opeharjeni gostilničar tudi svoj delež.

Zopet vojaki. Tudi snoči so po Rimski cesti zelo razgrajali vojak tujakšnjega c. in kr. 27. pešpolka. Ko jih je neki desentnik (enoletni prostovoljec) istega polka opozoril na dostojnost, so mu začeli groziti, na kar so se zanj potegnile civilne osebe. Še-le ko je prišel stražnik, je bil mir. Karakteristično je to, da sta bila zraven zopet dva šarža.

Nesreča. V nedeljo zvečer se je privalil v Velikem Polščiku s hriba velik kamen ter zadel 50letno Marijo Zumehtovo v levo nogo in ji jo pod kolenom zlomil. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Plašen konj. Snoči se je peljal po Dolenjski cesti posestnik Mihael Marolt iz Šmartnega pod Šmarno goro. Konj se je ustrašil voza električne železnice ter skočil na stran. Pri tem je Marolt padel z voza in se na glavi znatno poškodoval. Prvo pomoč je zadobil v policijski stražnici na Karlovske cesti, potem se je odpeljal pa domov.

Delavsko gibanje. Včeraj se je z južnega kolodvora odpeljalo v Ameriko 19 Hrvatov, 210 jih je prišlo pa nazaj. 12 se jih je odpeljalo v Prago, 8 pa na Vrhniko.

Izgubljene in najdene reči. Prodajalka Roza Brečkova je izgubila pozlačeno ovratno verižico, za obsek je imela zlat srekč z monogramom E. B. vredno 24 K. — Visokošolec Leo Dudzik je izgubil srebrno remontoar uro s kratko srebrno verižico vredno 20 K. — Tesar Matija Bajc je izgubil rjavo usnjato denarnico z večjo svoto denarja, v denarnici je bil tudi zlat uhan vreden 6 K. — Prodajalka Minka Tomažič je izgubila črn dežnik, vreden 5 K. — Dimnikarski mojster Josip Spitzer je izgubil američansko double uro, vredno 40 K. — Na južnem kolodvoru je bilo izgubljeno oziroma najdeno, otroški uhan, bela usnjata ročna torba in dežnik s krivo kljuko. — Marija Rušova je izgubila dva bankovca po 10 K. — Kristina Moharjeva je izgubila zlato žensko uro s kratko srebrno verižico z obeskom srekč in kroglice, vredno 40 K. — Neki gospod je izgubil zlato verižico. — Gdč. Zofija Vikertova je našla zajemalko za prikuho iz kina srebra. — Gospod dr. Plečnik je našel zlato verižico. — Prodajalka Ana Rupnikova je našla velike bele ženske hlače.

Drobne novice.

— Princezinja Amalija Fürstenberg je prispela s svojim ženinom Kocijanom in njegovom materjo v Lucern. Princezinjo izključujo iz knežje rodbinske zveze.

— Dva vlaka sta trčila skupaj med Aleksandrijo in Kairom. Ubityh je bilo šest oseb, ranjenih pa nad 50.

— Roman princezinje Fürstenberg. Rodbinski svet knežje rodbine Fürstenberg ni nele izključil princezinje Amalije, temuč je celo dovolil, da se sme poročiti z agentom Kocijanom.

— Novi bankovci po 20 K izidejo dne 22. junija.

— Roparski umor. Znanega pariškega portretnega slikarja Steinheila in njegovo taščo so našli umorjeno, ženo pa zvezano v postelji. Žena je pripovedovala, da so prišli ponoči v spalnico trije moški in mlada ženska, ki je bila svoečasno njeneu možu za model. Umorili so moža in mater, njo pa zvezali, ko jim je pokazala ves denar in dragocenosti, ki so vse vzeli.

Razne stvari.

* **Neprevide nune.** V Voronežu je zalotila blizu kolodvora ploha 15 nun, ki so bile na potovanju. Neprevide ženske so šle vedrit pod tam stoječe tovarne vozove. Hipoma pa se je začel vsak premikati, in izpod voz so se razlegali pretresljivi kliči. Dasi je strojevodja vlak takoj zopet ustavil, niso mogli nobene nune nepoškodovane spraviti izpod voza. Vsa kolesa so bila oškropljena s krvjo. Več nun je bilo že mrtvih, drugim pa so potrpane roke ali noge. Uvedla se je stroga preiskava.

* **Koliko si prihranijo evropski izselniki v Ameriki.** Zadnja leta se je izselilo iz Evrope v Zed. države nad 1 1/2 milijona delavcev, ki so poslali v domovino povprečno na leto 1200 milijonov kron. Od te vsote pripade v zadnjih petih letih na Italijo 350 milijonov, na Avstro-Ogrsko 325 milijonov, na Anglijo, Rusijo in Skandinavijo po 125 milijonov, dočim odpade na vse ostale države 75 milijonov kron.

* **Tolstega nazori o Bogu,** ženski in ruski dumi. V razgovoru s svojo rodbino je rekel nedavno grof Tolstoj, da ljudje molijo k Bogu, ker mislijo, da je oseba, toda Bog ne more biti oseba, ker bi tedaj moral biti omejen, a Bog je brezkončen. — Ljudje sodijo po sebi. Ženska mora biti polna ljubezni in prilagoditve, tudi tedaj, ako je pametnejša in izobraženejša kot mož. Biti mora spoznavna in složna z možem. — Duma je draga igra. Ona je opo-
našanje zapadno-evropskega parla-
menta, toda to je staro in se je pre-
živelo. Mesto tisočev mož v parla-
mentu je bolje nekoliko strokovnja-
kov za izdelovanje zakonov.

* **Najboljši pokilo na špan-
skem** je vsekakor bikoborba. Sloveči
matador v španskih arenah Fukutes,
ki še ni star niti 40 let, je šel v
„pokoj“ s pet milijoni prihranka.
Nastopil je v boju s bikom nad osem-
stokrat. Ker nobena borba ni trajala
nad 1/4 ure porabil je Fukutes 300
dni po 8 ur na dan, da si je prihrani-
l pet milijonov.

* **Najmlajši španski rekrut** je
princ Asturski in prestolonaslednik
španski, enoletni sin kralja Alfonza.
Nedavno, ob obletnici svojega rojstva,
je dobil rekrutsko uniformo in vpisan
je v knjigo rekrutov kraljevskega
polka. To je bil za dvor prazničen
dan. Najprej so v spremstvu dvora
in vojaških dostojanstvenikov nesli
malega princa v cerkev, da je bil v
uniformi pri maši. Po maši je bil
slovesno proglašen rekrutom.

* **Zagoreni umor.** Nedavno je
prišel v neko varšavsko gostilno po-
bočnik kosaške polkovnjake Popov s
18letno hčerko polkovnika Czyka.
Deklica je napisala nekemu kapitanu
pismo, v katerem ga je prosila, naj
tako pride v gostilno. Kapitan je
res hitro prišel, a ko je vstopil v
gostilno, je Popov dvakrat ustrelil na
deklico, nato pa pobegnil. Kapitan je
dal deklico prenesti v bolnišnico,
kjer je par ur nato izdihnila.

* **Časopisje in otroci.** O tem
predmetu piše sloveči pedagog Gur-
litt: „Na vprašanje, v kakšni staro-
sti se naj dovoli otrokom čitati čas-
opise bi najrajši odgovoril: nikoli.
Naši dnevniki so večinoma za odras-
le, ravnotako kakor gledališča. Ne-
prijetno je, da mora vestni pisatelj
vedno imeti oči na oči in duše
otrok, celo pri razpravi o stvarih, ki
otrok nič ne brigajo. V lastni hiši
pošljemo otroke ven, preden govo-
rimo o stvarih, ki niso za nje. Ravno
tako bi bilo treba zapisati nad marsi-
kateri spis: „Otroci ven! Drugače ne
začnem pripovedovati.“ Ravno tako
kakor ne spadajo otroci v javna ple-
sišča, sodne dvorane, v parlamente
in na ljudske shode, ravnotako bi ne
smeli brati poročil o takih priredit-
vah. Nesposobno bi bilo, zahtevati
od časopisov, da bi prikojevali pi-
savo po moraliteti mladoletnih. Naj-
boljši časopis ne more in ne sme
stoliti več, kakor je za javnost. Javnost
je v neprestanem boju s slabimi
strastmi. Boja proti strastem pa ni
mogoče voditi, ako jih ne poznamo.
Kam pa bi prišli, ako bi se čas-
opisi, hoteli odreči nalogi, da bi ne
razpravljali kritično o nalogah
morale, kakor nam jih kaže življenje,
kakor razpravljajo o njih umetniki
na odr. Pri nas že trpe itak umet-
niki pod strogostjo cenzure, ki jim
prepoveduje, govoriti svojo zadnjo,
morda najtehtnejšo besedo. Friderik
Hebbel je tožil celo svoje življenje,
da se zahteva od njega, naj bi pisal
za dekliške penzionate. Pri takih
razmerah ne more izhajati noben
umetnik, ki se čuti za živo vest člo-
veštva. Pesniška pravost je drugač-
na, globokejša, kakor pa običajna
seksualna duhovniška pravost. Sicer
pa ne mislim, da je treba časopise
pred otroci skrivati ali jim čitanje
strogo prepovedati. Moj predlog je
temveč ta: Držimo si, ako imamo
otroke, le take časopise, ki glede
pravosti pišejo resno in stvarno.
Pred vsem pa se je treba napram
otrokom izogibati moralnih pridig in
neprestanega prepovedovanja.“

Izpred sodišču.

Izpred tukajšnjega porotnega sodišča

Skušnjavi je podlegel. Na za-
tožni klopi sedi komaj 20 let stari
Ciril Požar, bivši aspirant poštnega
urada na južnem kolodvoru v Ljub-
ljani zaradi uradnega poverje-
nja. Dne 28. marca t. l. je pri-
nesla kontornistinja tvrdke Anton Kris-
per množico poštnih čekov v vred-
nosti 3584 K 12 v, katere je Požar
sprejel. V svoji oskrbi je imel tudi
ročno blagajno, iz katere si je v več-
kratnih vgrabitih prisvojil svoto 160
kron. To pa, kakor Požar trdi, zaradi
tega, ker ni mogel s svojo plačo me-
sečnih 72 K izhajati. V posesti toliko
denarja mu je h krati šinila misel
v glavo, da bi se ga polastil, potem pa
pobegnil v Švico. In res si je ta zne-
sek prisvojil; v prvi vrsti je pokril
primanjkljaj v ročni blagajni, potem

še opravil svojo službo, iz katere je
stopil okoli 8. ure svečer, potem se
pa podal domov. Tukaj se mu je raz-
burjenost nekoliko polegala; sakuril je
peč, sežgal svoja zasebna pisma in
čeka, da bi, kakor on pravi, ne letel
neopravičeni sum na druge osebe.
Preskrbel si je nekaj nove obleke,
katero je plačal le s petaki in dese-
taki, nato pa celo noč taval po mestu.
Nekaj pred osmo uro s jutraj — bila
je nedelja — je prišel domov, kjer
se je preoblekel. Domača služkinja ga
je še pohvalila, da je tako zgodaj
vstal; v bližnji kavarni je še najtr-
koval, potem pa poslal postrežka s
pismom v urad, da zaradi bolezni ne
more priti tja. Postrežček je prinesel
tudi ključ ročne blagajne. Požar se
je po ovinkih podal na kolodvor dr-
žavne železnice; tu si kupil list do
Beljaka, kamor se je že s prihodnjim
vlakom tudi odpeljal. Tja je došel ob
5. uri popoldne. Tu si je vzel vojni
list do Inomosta. Ker se mu je tu
vožnja zdela puščobna, je dremal, le
na postajah je pokukal iz voza ga li
čaka kak orožnik ali redar. Na postaji
Lienz na Tirolskem se je grozno pre-
strašil, ko je videl stati 2 orožnika in
mestnega redarja, a ko se je začel
vlak naprej pomikati, se je umiril. V
Inomostu je blizu kolodvora prenočil,
drugi dan pa si ogledal mesto in da
bi nesel kak spomin iz Avstrije, kupi-
l si je zlato uro z verižico, tirolski
spominski prstan in samokres, da bi
se v službo, če bi bil aretovan, ustre-
lil. Od tu se je vozil v Švico z brzo-
vlakom v kupeju II. razreda. Sedaj
ga je vzmirla le edina misel, kaj
bo z njim na avstrijsko-švicarski po-
staji Buchs. Kmalu je spoznal, da je
bil tudi ta strah prazen, kajti razen
carinskega organa, ki ga je vprašal,
ima li kaj prtljage, ga ni nihče več
motil. Peljal se je preko Curiha v
Basel, kjer je nameraval stalno ostati.
Našel je v restavraciji „Spalenburg“
stanovanje in hrano za 80 frankov na
mesec. V sredini meseca aprila je bil
Požar aretovan. Pri njem so našli
2697 frankov 75 centimov, drugi denar
je zapravil; nekaj sto frankov, katere
je imel skrite, je pri aretovanju strgal
in proč vrgel. — Ker so bili porot-
niki mnjenja, da Požar ni imel na-
mena poveriti denarja, je bil obto-
ženec oproščen. Zagovarjal ga je
g. dr. Tavčar.

Tat iz navade. Jožef Scheller,
32 let star, pristojen v Admont,
po poklicu tkalec, je bil že sedem-
krat, med tem trikrat zaradi hudo-
delstva tatvine že obsojen na kaznovan,
seznanil se je že trikrat s prisilno
delavnico v Messendorfu, vendar ga
vse to ni poboljšalo. Za resno delo
mu ni bilo mar, postal je nepopoln-
ljiv vlačuga in tat, ki je vse odne-
sel, kar mu je pod prste prišlo. Sredi
meseca maja 1906 se je klatil v bli-
žini svojega doma, vstopil a le za
kratak čas pri nekem kmetu v službo.
Okradel je svojega polbrata Maksimilijana Fritza, kateremu je vzel de-
lavsko knjižico, in okradel moža
Ivoje nezakonske matere. Dne 6. de-
cembra 1906 je vstopil kot delavec
pod imenom svojega polbrata pri
zgradbi vodovoda v Beli peči, a je
že takoj drugi dan od tod izginil,
ker je okradel tri sodelavce. Pobral
jim je obleko, perilo, obutev in druge
reči in napravil obšutno škodo. Kje
se je obdolženec po tem dogodljaju
klatil, se ni moglo dognati; gotovo
je, da se je nekaj časa klatil po Ita-
liji, meseca maja se je pa zopet
zglasil pri svojem polbratu, a že
19. junija 1907 je zopet izvršil tat-
vino na škodo Petra Steinerja, Aloj-
zija Gruberja, Andreja Kastnerja in
Maksa Scheiblegarja v Pyhrnu. Dne
12. svečana je bil v Trstu prijet in
sodišču izročen. Obdolženec, ki je
skrajno nevarna oseba tuji lastnini,
je večino svojih let prebil po ječah
prisilnih delavnicah. — Scheller je
bil zaradi imenovanih deliktov obso-
jen v težko ječo petih let.

**Nepopolnživ vlačuga in ta-
tica.** Dne 19. marca t. l. je prišla
neka neznana ženska v hišo Marije
Smolej v Hrušici ter se delala gluho-
nemo. Zapisala je na listek, da ji je
ime Jožefa Zupančič, da je prišla
obiskat svojo sestro na Savo, ki dela
v tamonjni tovarni, a da je ni našla,
ker je odpotovala. Prosila je gospo-
dinjo, če bi smela nekaj dni pri nji
ostati, da bi si vsaj toliko prislužila,
da bi se mogla odpeljati v Ljubljano.
Ker je imela družina usmiljenje z njo,
so ji radostnim srcem to dovoljili in
neznanka si je s živanjem prislužila
1 K 40 v. Ta ženska pa ni bila nihče
druga, kakor zloglasna tatnica in raz-
uzdana vlačuga 32 let stara Jožefa
Medved iz Smartna pri Litiji doma,
brez posla in stalnega bivališča. Že
z 18 leti se je odrekla poštnemu živ-
ljenju, v družbi dveh enakovrednih
mladih vlačug se je brezposelno po-
petala po južnem Štajerskem in Kranj-
skem ter kradla. Zaradi tega je pre-
sedela več let in mesecev po raznih
ječah; oddana je bila tudi v prisilno
delavnico in zaradi nemoralnega živ-
ljenja iztirana iz Celja in Pulja, iz
slednjega mesta za vedno. Pri svojih
tatvinah se je večkrat delala gluho-

nemo, da je s tem trikom tam lažje
vrnila svoje tatvine. Celih 11 dni je
ostala obdolženka pri imenovanju dobri
rodbini Smolej. Dne 30. marca t. l.
pa je prišel na obisk snanec Jožef
Derglin. Jožefa Medved je dala
Mariji Smolej po znamenjih razumeti,
da misli iti drugi dan k spovedi v
jeseniško cerkev. Gospodinja ji je po-
sodila v to svrhu svoje vrhno 6 K
vredno krilo. Derglin, ki je nočil v
eni isti sobi s obdolženko, je trdno
spal in ni opazil, kdaj da mu je iz
hladnega žepa Medved vzela 2 ban-
kovca po 20 K in za 4 K srebra.
Hčerki gospodinje je vzela 2 K vredno
bluzo, potem pa izginila. Aretovana
je bila 18. aprila t. l. na Selu pri
Ljubljani in izročena sodišču. Porot-
niki so vprašanju, če je res obdol-
ženka tatnica iz navade, pritrdili, in
sodišče jo je obsodilo na 5 let težke
ječe, po prestani kazni jo pa oddalo
v prisilno delavnico.

Uboj. Iz Žibertove gostilne v
Dol. Planini sta korakala okoli 1/11.
svečer dne 20. aprila t. l. Anton
Podboj, posestnik sin, in France
Malo, hlapec, proti domu in sicer
po državni cesti proti Gorenji Pla-
nini. Blizu Majakove gostilne sta
čula neki jok. Malo je šel v točično
gostilno in tam našel 17letnega Jo-
žefa Isteniča, ki mu je „povedal“,
da ga je delavec Anton Težak pre-
tepel in ob tla vrgel. Malo je peljal
Isteniča domov; pridružil se jima je
tudi Podboj. Naleteli so na Težaka,
katerega je stavil Podboj na odgo-
vor. Težak je zbežal, a Podboj je
stekel za njim. Težak se je ustavil
in baje Podboja s pestjo po glavi
udaril. Zdajci potegne Podboj nož iz
žepa in sune nasprotnika v desno
stran prsi. Nato je šel obdolženec
domov, pokvarjenec je pa bežal na-
prej. Prihodnje jutro so ga našli v
Urbanovem hlevu, odkoder so ga nje-
govi domači spravili domov, kjer je
pa že po preteku nekaj ur umrl.
Podboj se zagovarja s polno pijano-
stjo in zatrjuje, da je mahnil s no-
žem proti Težakovu glavi, da ga je
pa le slučajno zadel v prsi. Sodba
sledi.

**Kazenske obravnave pred deželnim
sodiščem.**

Rabuka na svatovski. Jernej
Gruden se je dne 10. svečana t. l.
oženil in obhajal v domači hiši v
Zbiljah svatbo. Vse je bilo židane
volje, ter bi se bilo vse v najlepšem
redu izvršilo, da ni prišel na svatbo
sitnarit hlapec Šusteršič, ki je
svate vozil. Ker se je valed plesa
precej prašilo po sobi, so se tla z
vodo pokropila. Pri novem plesu je
pa Šusteršiču spodrsnilo, da je padel
in to ga je tako razburilo, da je jel
od jeze mize privzdigavati, da se je
razlilo vino iz kozarcev. Svatom se
je sicer posrečilo nadležneža na pro-
sto potisniti, a obdolženec se je
kmalu s kolom oborožen vrnil v sobo
ter ženina v gnučji z njim v nos su-
nil; Janeza Grudna je vsled tega,
ker ga iz sobe spravljaj, dregnil s
stolovo nogo pod levo oko. Pred hišo
je s kolom udarjal po raznih zunaj
se nahajajočih rečeh. Ker ga je že-
ninov oče miril, ga je udaril po le-
vih lehteh, da mu je zlomil kost. Šu-
steršič se dela povsem nadolžnega in
ne mara nič drugega o celi rabuki
vedeti, kakor to, da je dobil eno s
palico po glavi. Obsojen je bil na 4
mesece ječe.

**Iz malega nastane lahko ve-
liko.** Zaradi neke malenkosti se je
vnel prepir med delavcem Janesom
Pavličem in Alojzijem Koscem,
ki sta skupaj popivala v gostilni Lo-
renca Noča na Koroški beli ter se ga
oba precej navlekla. Kakor Pavlič
sam priznava, vrgel je Koscu vrček
s tako silo v glavo, da se je razsul.
Obsojen je bil na 7 mesecev ječe.

**Pretop zaradi stružba (ob-
lež).** V Petričevi gostini v Srednji
Kanomlji so pili na Novega leta da
popoldne bratje Jože, Lojze in France
Gnezda. Tja se je pripeljal tudi
posestnik Janes Sinkovec iz Gor-
nje Kanomlje. Ker je bil nekoliko
vinjen, začel je izzivati Lojzeta
Gnezda, a ker se je ta nag'o umak-
nil, prerazal mu je le po celi dolžini
hrbta suknjo in srajco. Posrečilo se
je obdolženec nož iz roke izbiti;
zdajci pa zagabi Sinkovec za Lojze-
tovo roko in ga vgrizne v prst. Ker
je postal ves divji, so ga z velikim
trudom iz krčme isticili. Obdolženec
se je pa podal v bližnjo Močnikovo
gostilno, kjer so pili brata Jaka in
Simen Sinkovec in četrti brat Tomaž
Gnezda. Proti temu se je obdolženec
izrazil, da bo oba Lojzeta in Jožefa
Gnezda zadušil. Okoli 5. je zapustil
Sinkovec s svojima bratoma gostilno
in se odpeljal domov. Kmalu se je
pa vrnil in iz neke sasele s kolom
oborožen prežal na brate Gnezda.
Tudi ti trije so se kmalu na to vra-
čali iz krčme. Jožef Gnezda jo je
krenil po steni domov, med tem ko
sta druga dva brata korakala po ve-
liki cesti. V bližini Gnezdove hiše pa
skoči obdolženec izza nekega kupa
ter jame po Jožefu mahati. Ranil ga
je smrtno nevarno, ker mu je na

seneh prebil šepinjo, valed česar ni
mogel okvarjenec 16 dni govoriti. Vse
tajeenje ni pomagalo Sinkovcu nič,
kajti obsojen je bil na 8 mesecev
težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenski delegatje v Varšavi.

Varšava 2. junija. Poslanci dr.
Kramar, Ivan Hribar in dr. Hlibo-
vički so se danes zjutraj do-
apeli semkaj. Na kolodvoru so jih
sprejeli zastopniki ruskega kluba in
raznih poljskih strank. Na konferenci
z zastopniki poljskih strank se je do-
seglo popolno sporazumljenje.
Zvečer je bil v poljskem klubu na
čast gostom sijajen banket.

Varšava 2. maja. Poslanci dr.
Kramar, Hribar in dr. Hlibo-
vički so se danes zjutraj vrnili na
Dunaj. Na kolodvor so jih spremljali
najuglednejši zastopniki takajšnje
družbe. Slovo je bilo nad vse pre-
srčno.

Srbski prestolonaslednik.

Belgrad 2. maja. Vesti bolgar-
skih in nemških listov, da je pre-
stolonaslednik Gjorgije imel v Topči-
čideru navduševalen govor na tri
srbske prostovoljne čete, ki so odha-
jale v Makedonijo, so od kraja do
konca izmišljene.

Eks-minister Nasi zopet kandidat.
Trapani 2. junija. Tu je bil z
velikim navdušenjem proglašen za
kandidata v parlament Nuzio Nasi,
bivši minister, ki je bil radi pone-
verjenja obsojen v večtedensko ječo.

Povratek kneza Nikole na Cetinje.
Cetinje 2. junija. Knez Nikola
se je včeraj vrnil iz Bara na Cetinje,
dasi se je preje zadrževalo, da ostane
v Baru, dokler se ne konča zarotniški
proces.

Proces radi vohunstva.

Lipsko 2. junija. Včeraj se je
pričela tu sodna razprava proti ne-
kemu Schiwana, ki je obdolžen,
da je izdal več vojaških tajnosti
francoski vojni upravi.

Ker je telefonska zveza z Duna-
jem pretrgana, so danes izostale naj-
novejše vesti.

Narodnjaki! Prispevajte za Trubarjev spomenik!

Umri so v Ljubljani.

Dne 19. maja: Bernard Fritz, c. kr. pe-
šec, 22 let. Se je v Hilserjevih ulicah ustrelil.
Dne 21. maja: Ivan Kostanjšek, delavec,
38 let. Radečkova cesta 11.
Dne 22. maja: Neža Bužar, posestnikova
žena, 70 let. Opekarska cesta 20. — Maks
Jezovšek, mestnega stražnika sin, 7 mes.
Bleiwisova cesta 22. — Marija Kalan, čre-
varjarka žena, 34 let, Ravnihiarjeve ulice 15.
— Vinko Vizjak, deželni računski svetnik,
58 let. Karlovska cesta 15.
Dne 24. maja: Pavla Kastelic, prodajalka,
18 let. Sv. Petra cesta 54.
Dne 25. maja: Fran Dobrota, železn.
uslužbenca sin, 4 dni. Marije Terezije c. 6.

Mešeni bolniki:

Dne 19. maja: Filip Drufovec, dninar,
32 let.
Dne 21. maja: Marija Česařek, posest.
žena, 34. let.
V hiralnici:
Dne 23. maja: Marija Bricelj, gostija,
37 let. — Marija Perše, pomožna usmiljenka,
37 let. — Peter Zonta, rudar, 65 let.
Dne 24. maja: Adalbert Pohl, zasebnik,
64 let.

Zahvala.

Vsakomur in vsem, ki so bili o
priliki težke bolezni in prerane smrti
našega ljubega soproga oziroma
očeta, starega očeta itd., gospoda

Martina Veverja

rajiniku in potem nam v pomoč in
tolazbo, izrekamo svojo najiskrenejšo
zahvalo, zlasti prečastiti duhovščini,
na čelu ji gospodu dekanu Bizjanu
in gosp. župniku Slaku, gosp. zdrav-
niku za vester trud v bolezni, gosp.
občinskim odbornikom, ki so nosili
krsto, gg. c. kr. uradnikom, g. c.
kr. notariju, velečenjeni graščinski
gospodi, gg. občinskim predstojni-
kom, mil. šolski mladini in njenima
velečislanim voditeljema gosp. nad-
učitelju Slaparu in gosp. učiteljici
Pantarjevi, gg. c. kr. orožnikom itd.
Posel na zahvala bodi izrečena vele-
čenjenim gg. pevcem iz Moravč in
njih pevovodju gosp. nadučitelju
Tomanu na ubranem ganljivem petju,
takisto vsem darovalcem krasnih
vencov. Vernega požrtvovalnega pri-
jatelja se nam je izkazal v teh težkih
dneh gosp. Lavrič; bodi mu tudi še
na tem mestu izražena naša najpri-
srčnejša zahvala! Zahvala vsem, ki
so se kakorkoli prijazno spominjali
rajinika ali nas; prosimo jih, naj nam
ohranijo svojo naklonjenost.

Lukovica, 1. junija 1908.

Zahvali ostali.

Meteorološko poročilo.

Vilina nad morjem 206. Srednji zračni tlak 756.9 mm.

mesec	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebe
1.	9. zv.	737.2	21.3	sl. jvzh.	jasno
2.	7. zv.	737.0	16.2	brezvetr.	
2. pop.		735.6	30.0	sr. jzhod.	del. obl.

Srednja včerašnja temperatura 22.3°,
norm. 16.1°. Padavina v 24 urah 0.0°.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“

Uradni kurzi dun. borze 2. junija 1908.

Metodni papir	Denar	Blago
1/2% majska renta	97.30	97.50
1/2% srebrna renta	99.10	99.30
1/2% avstr. krona renta	97.40	97.60
1/2% zlat	116.50	116.70
1/2% ogrska krona renta	93.35	93.55
1/2% zlat	111.70	111.90
1/2% posojilo dež. Kraljevine	97.50	98.50
1/2% posojilo mesta Ljubljane	100.10	101.10
1/2% posojilo mesta Zagreb	99.20	100.20
1/2% bos.-herc. železnice		
1/2% posojilo 1902	98.70	99.70
1/2% češka dež. banka	97.95	98.25
1/2%	97.95	98.35
1/2% zast. pisma gg. dežel.		
1/2% hipotekne banka	98.70	99.70
1/2% pešt. kom. k. a. d.		
1/2% 10% pr.	102.50	103.50
1/2% zast. pisma gg. dežel.		
1/2% hranilnice	98.50	99.50
1/2% zast. pisma ogr. dež.		
1/2% dež. hranilnice	98.25	99.25
1/2% s. pis. ogr. hip.	98.50	99.50
1/2% obl. ogr. lokalnih ž.		
1/2% leznic d. dr.	98. —	99. —
1/2% obl. češka ind. banka	99.75	100.75
1/2% prior. lok. žel. Kraljevine		
1/2% prior. lok. žel. Kraljevine	99.90	—
1/2% prior. dolžn. gg. dežel.	98.20	99.20
1/2% prior. juž. žel. kupa	289.15	291.15
1/2% avstr. pos. za	99.10	100.10

Srečka od 1. 1800	150.40	154.60
od 1. 1804	261.50	265.50
izbež.	144.75	148.75
zem. kred.	272. —	278. —
	263.25	269.25
ogrške hip. banka	242.75	248.75
srbske a 100	103.25	109.25
turške	188.40	189.40
	21. —	23. —
Baslika	460. —	470. —
Kreditne	108. —	118. —
Inomoške	113. —	123. —
Krakovske	62.50	66.50
Ljubljanske	50.70	54.70
Avstr. rdeč. križ.	27. —	29. —
Ogr.	67.50	71.50
Rudolfove	112. —	122. —
Salburške	497. —	507. —
Dunajske kom.		

južne železnice	132.75	133.75
Državne železnice	683.75	684.75
Avstr.-ogrške banke	1735. —	1745. —
Avstr. kreditne banke	630.25	631.25
Ogrske	747. —	748. —
Zivnostenske	237.50	239. —
Premogokop v Mošči	712. —	716. —
Alpinske montan	657.50	658.50
Praške žel. ind. dn.	2658. —	2668. —
Rima-Muranyi	557.75	558.75
Trboveljske prem. družbe	276. —	280. —
Avstr. orožne tovar. družbe	545. —	549. —
Česke sladkorne družbe	171. —	171.50

C. kr. cekin	11.36	11.39
20 franki	19.09	19.12
20 marke	23.50	23.55
Sovereigns	23.95	24. —
100 franki	117.60	117.80
100 marke	95.55	95.65
100 franki	2.51	2.52
100 franki	4.80	5. —

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 2. junija 1908.

Termin

Pšenica za oktober	za 50 kg K 10.28
Rž za oktober	za 50 kg K 8.86
Koruza za julij	za 50 kg K 6.61
Oves za oktober	za 50 kg K 7.09

Absolvent

trgovske šole »Wertheimer« v Pragi, star 19 let, zmožen slovenščine, nemščine, deloma češčine, pisave s strojem ter vseh sistemov knjigovodstva, **prosi službe.** Nastop takoj, Naslov: **August Hotajec, Beden pri Črnomlju, Belokranjsko.** 1911-3

Pesovalnica za vozenje (Schiff) na Predaraku išče za Kranjsko

spretnega zastopnika

Ponudbe z referencami pod šifro »Sticker-Vertreter 3439« do 15. junija na Rudolfa Mosse na Dunaju I., Sollerstraße 2. 1990

Oes. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. maja 1908. leta.

Odhod iz Ljubljane jut. žel.	Dohod v Ljubljano jut. žel.
7:05 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Podrožčico, Celovec, Praga.	6:56 jutraj. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Jesenice, Gorice, Trsta.
7:07 jutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8:33 jutraj. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplje.
9:26 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	11:22 predpoldne. Osebn. vlak iz Prage Celovca, Beljaka juž. žel., čez Podrožčico in Trbiž, Gorice drž. žel., Jesenice.
11:38 predpoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	2:32 popoldne. Osebn. vlak iz Kočevja Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplje.
1:05 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	3:58 popoldne. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Gorice drž. žel., Trsta drž. žel., Jesenice.
3:45 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	6:50 večer. Osebn. vlak iz Prage, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Jesenice.
7:10 večer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.	8:37 večer. Osebn. vlak iz Kočevja, Straže Toplice, Rudolfovega, Grosuplje.
7:35 večer. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožčico) Celovec, Praga.	8:45 večer. Osebn. vlak iz Beljaka juž. žel., Trbiž, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
10:40 ponoči. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak juž. žel., (čez Podrožčico).	11:50 ponoči. Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožčico) Trsta drž. žel., Gorice drž. žel., Jesenice.
7:28 jutraj. Osebn. vlak v Kamnik.	
2:05 popoldne. Osebn. vlak v Kamnik.	
7:10 večer. Osebn. vlak v Kamnik.	
10:50 ponoči. Osebn. vlak v Kamnik. (Samo ob nedeljah in praznikih.)	

Upr. avstrijske državne železnice v Trstu.

Sprejem zmožnega

brivskega pomočnika

v trajno delo s takojšnjim nastopom. Ponudbe na Frano Švadlena, brivec na Bledu. 1982-2

2 hlapca

za razna dela se sprejmeta takoj pri zalogi piva bratov Reimlinghaus v Spodnji Šiški. 1992

Ženitna ponudba.

Nadučitelj, star 27 let, se želi tem potom poročiti z gospo v starosti 20-25 let z nekaj tisoč kronami premoženja. 1986-1
Le resne, ne anonimne ponudbe, če mogoče s sliko, katera se vrne, naj se pošljejo do 15. junija t. l. pod »Srečna bodočnost« na uprav. »Slov. Naroda«.

Dve veliki zrcali in nekaj pohištva se takoj proda v Kolizeju II. nadstr., vrata 107. 1975-2

Službo pisarja

v mestu ali na deželi išče mladenič z lepo pisavo ter vajen korespondence. Nastopi lahko takoj. — Ponudbe pod »marilij« poste restante Gorazd Logatec 1954-2

Moško kolo

znamke Puch I. vrste s prostim tekem se ceno proda. 1945-1
Kje, pove uprav. »Slov. Naroda«.

Malo rabljena

kočija s konjsko opravo

se takoj proda. Več pove Anton Gorše, kantiner v Ljubljani. 1912-3

Več

pomočnikov in vajenca

sprejme takoj v trajno delo Rudolf Geyer, ključavničarski mojster v Hilsnerjevih ulicah št. 12 v Ljubljani. 1983-2

Stanovanje

eno s tremi, drugo z dvema sobama in vsemi pritliklinami se odda na Rimski cesti št. 19. 1907-3

Odda se takoj

slovenska brivnica

v Gorici.

Mesečni dohodek K 500.—. Pogoji so zelo ugodni, ker se lahko odplačuje v mesečnih obrokih pet let. Pismena vprašanja na Rudolfa Drufovka v Gorici. 1979-2

Enonadstropna noveizdana

hiša

v Slovenski vasi pri Kočevju, blizu železnice, kjer se sedaj izvršuje gostilna, s hlevom, ledenico, sadnim vrtom, kegljiščem in 80 do 85 orolov sveta, največ gozda, se proda iz proste roke. 1961-2
Vprašanja na Adella Braune, v Kočevju št. 96.

Kovačija

za dve ali tri delavske moči, blizu zelo prometne ceste, se da v najem ali pa proda z vsem kovaškim orodjem vred. Dovolj močna voda in oven, vse v dobrem stanju, zraven je tudi kolarna. Proda se zaradi drugega dela. 1974-2
Ponudbe na: Frano Kokolo, posestnik in kovač, pošta Izlake pri Zagerju ob Savi.

Kmetska posestva na Stajerskem.

I. 73 orolov z velikim stanoviščem in hlevom (10 glav živine), 13 orolov njiv in travnikov, gozda, črnega lesa je 60 orolov. Cena K 28.000. To posestvo leži v konjiškem okraju na Pohorski planini, 3 ure od železnice.

II. 146 orolov in sicer 25 orolov travnikov in njiv, drugo je gozd (šuma) črnega lesa. Stanovišče in hlevi v dobrem stanju; 2 žagi in sicer ena s cirkularjem. Cena K 80.000. To posestvo leži v ribniškem okraju pri Mariboru, 2 uri od Južne železnice na Pohorski planini.

III. 112 orolov samega črnega lesa na Pohorski planini pri Mariboru, 3 ure od Južne železnice. Cena K 80.000.

IV. 59 orolov, od katerih odpada na travnike 13 orolov, vinograde 3 orole, njive 4 orole, dalje velika nova zidana hiša in hlevi, 1 uro od Poličan na Južni železnici. Cena K 40.000.

Tudi so tukaj naprodaj druga večja posestva in novonapravljeni vinogradi. Povpraša se pismeno na: 1921-3

Prodajalec posestva, poštni predal št. 63 Celje.

Jubilejski

poklonitveni izprevod

Dunaj, 12. junija 1908.

Sedeži na tribunah

od 25 do 60 kron se dobivajo pri centralnem prodajališču Schenker & Co.

Dunaj, I., Schottenring 3 in 18a

kakor tudi pri vseh podružnicah in zastopnikih firme SCHENKER & Co., SCHELLHAMMER & SCHATTERA, Dunaj I, Stefansplatz 11; A. GERNGROSS, Dunaj VII, Mariahilferstrasse 42-48. Naročila se proti pošiljavi zneska s poštnino (60 v vred) točno izvršujejo.

Narodna knjigarna

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 3
priporoča naslednja dela:

Iv. Cankar: Aleš iz Razora.

Ta povest iz narodnega življenja je zanimiva in spada med najboljša dela tega pisatelja. Broš. K 1-5, vez. K 2-50; po pošti 20 v več.

Ivan Lah: Vaška kronika.

Ta knjiga obsega več izvrstnih zgodovinskih povesti iz slovenske preteklosti in sicer iz dobe turških vojev, kmetskih vstaj, reformacije in renesance. Broš. K 1-70, vez. K 2-70, po pošti 2 v več.

Josip Jurčič: Zbrani spisi.

V 11. zvezkih so zbrani najlepši romani in povesti tega znamenitega pisatelja, ki se je s svojimi deli slovenskemu občinstvu tako priljubil, kakor samo malo drugih avtorjev. 1. Deseti brat. 2. Juri Kosjak. Spomini starega Slovenca. 3. Domen. Juri Kobila i. dr. 4. Tihotapec. Grad Rojini. Kloštrski žolnir. 5. Hči mestnega sodnika. Nemški valpet. Sin kmetkega cesarja i. dr. 6. Sosedov sin. Moč in pravica i. dr. 7. Lepa Vida. Erazem Tatenbach. 8. Cvet in sad. 9. Doktor Zober. 10. Rokovnjači i. dr. 11. Tugomer. Veronika Deseniška i. dr. Vsak zvezek velja broširan K 1-20, vezan 2 K, po pošti 20 v več.

Dr. Jos. Vošnjak: Zbrani dramatični in pripovedni spisi.

II. Doktor Dragan, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 vin. več. III. Lepa Vida, drama v petih dejanjih. Broš. 1 K, po pošti 20 v več. Dr. Vošnjak ni samo jako priljubljen pripovedovalec, marveč tudi eden najboljših slovenskih dramatikov. Njegovi igri Doktor Dragan in Lepa Vida sta dosegli na odru najlepše uspehe. Ves čisti dobiček je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda.

Dragotin Jesenko - Doksov: Pesmi.

V najlepši moški dobi umrl Jesenko je bil velenadarjen pesnik, a bil je pri tem skromen človek, ki sase ni delal reklame. Njegove pesmi, pribežne v raznih listih, so vzbujale občno pozornost. Po njegovi smrti so bile izdane in je čisti dobiček namenjen množični neprekrbljeni rodbini, ki jo je zapustil Jesenko. Vez. invod velja 3 K, a po pošti 20 v več.

Ljubljanski zvon.

Tega prvega in najodličnejšega slovenskega literarnega časopisa je dobili še naslednje letnike: 1901, 1902, 19 3, 1904, 1905, 1906 in 1907. Vsak letnik velja broširan K 9-20.

Fr. Lipič: Strahovalci dveh kron.

Zgodovinski roman iz dobe velikih bojev med beneško republiko in turškim cesarstvom, v katerih so igrali hrvaški in slovenski pomorski roparji znamenito vlogo. 2 zvezka. Broš. oba 2 K, po pošti 40 v več.

Koristka.

Roman iz ljubljanskega gledališkega življenja v polpreteklem času. Broš. 80 v, po pošti 20 v več.

H. Kirchsteiger: Pod spovednim petatom.

Ta roman iz duhovskega življenja odkriva skrivnosti iz župnišč in duhovskega stanu sploh. Pisatelj je bil sam duhovnik. Dva zvezka. Broš. oba K 4 60, po pošti 40 v več.

Zbirka znamenitih povesti.

I.

Štiri ruske slike.

Cena 60 v, a po pošti 70 v.

Ta knjižica obsega štiri svetovnoznanih povesti, ki so jih spisal Gorkij, Čehov in Turgenjev.

Novi obrtni red.

Slov. izdaja. 1 K, po pošti 1 K 10 v.

Novi vinski zakon,

ki ga mora imeti nabitega v svojih prostorih vsak gostilničar, vsak kavarnar, vsak vinotrac in vsak vinogradnik. Cena 70 v, a po pošti 80 v.

Uzorna pravila

za obrtne zadrage.

Cena 50 v, a po pošti 60 v.

Uzorna pravila

za pomočniške zbornice.

Cena 30 v, a po pošti 40 v.

Velik promet!

Nizke cene!

Dobro blago!

Samo 5 vin.

Vas stane, da zahtevate moj novi ravno kar izšli veliki cenik, katerega pošljem zastoj in poštne prosto.

POZOR torej pri nakupovanju ur, zlatnine in srebrnine! Kdor si želi kupiti dobro in zanesljivo uro, naj se zaupljivo obrne na prvo domačo trgovko, kjer bo gotovo najbolje postrežen. — Imam ogromno zalogo prve vrste švicarskih žepnih ur, verižic, obeskov, okrasov, zapestnikov, uhanov in prstanov z navadnimi in briljantnimi kamni, vseh vrst budilk, stenskih ur, blago iz kina srebra 1748 itd., vse zaradi prevelike zaloge po konkurenčnih cenah. 7

Velika izbira pripravnih, krasnih birmanskih daril. .:

Nikehnaste ure od glid 190 do 12—. Srebrne ure od glid. 3-90 do 80—. Zlate ure od glid. 12— do 500—. Srebrne verižice od glid. —90 do 20—. Zlate verižice od glid. 10— do 250—.

Priporoča se s spoštovanjem

H. SUTTNER

urar in trgovec

Ljubljana

Mestni trg.

Nasproti rotovža.

Važno za oštirje, vinogradnike, trgovce!

Naznanilo.

Dne 10. junija ob 9. dopoldne

se vrši

v Spod. Šiški št. 77 (15 minut pešpota od Ljubljane)

izvršilna prodaja premičnin

znane vinske trdnice I. C. Juvančič.

Prodajali se bodo:

konji, krave, vozovi, kočije, pohištvo, kletarsko orodje, okolo 600 hl vina, potem velika množina kletnih in transportnih sodov, ki merijo skup okolo 5000 hl. 1988

Primerna birmanska darila
„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ
 v Ljubljani, Mestni trg šte. 5.

Skrivnost lepote! Skrivnost lepote!
Puder in creme za obraz
„Germandrée“

 Idealno lep vonj, se dobro drži in malo pozna, daje koži zdravje in lepoto.
 Samo v izvirnih zavojih v boljših trgovinah.
Mignot-Boucher, parfumer
 19 Rue Vivienne, Pariz.

858 25
 Velika Priznana najboljša
zaloga oblek delavnica za izdelovanje oblek po meri.
 za gospode in dečke.
 Stalne, na vsakem predmetu označene cene.
A. KUNC
 Ljubljana, Dvorski trg šte. 3.

Razpis.
 V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti mesto
sekundarija
 z adjutom letnih 1200 K in 20% draginjske doklade ter prostim stanovanjem.
 Prosilci za to mesto naj predložijo svoje z dokazili o starosti, o doktoratu medicine, o eventualnem dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje
 do 20. junija 1908
 vodstvu deželnih dobrotelnih zavodov v Ljubljani.
Deželni odbor kranjski v Ljubljani,
 dne 27. maja 1908.

!! Za birmance !!
 dobe
botrice in botrčki
 primerna birmanska darila
 različnih lepih ur z zlatimi in srebrnimi verižicami, uhanov, zapestnic, broš itd.
 po najnižjih cenah
 pri znani tverdi
L. ČERNE
 zlatar in trgovec z urami ter zaprisež. sodn. ee. illec
 Ljubljana, Wolfove ulice 3.

Po ugodni ceni se prodaja iz proste roke še nova
hiša
 z vrtom, gostilno, o. kr. poštno nabiralnico, tobakarno, prodajalno z mešanim blagom in žganimi pijačami.
 Hiša leži ob državni cesti in je jako dobro obiskovana. Odaljena je le 5 minut od kolodvora državne železnice na Tolminskem.
 Naslov: Ivan Pipa, Bača pri Sv. Luciji.
 1920 2

Blagajne, varne proti požaru in vlamu, „Fox“ pisalni stroji, ameriško pohištvo za pisarnice ceneje nego kjerkoli. — Bečke skladišne blagajne, delničarsko društvo Zagreb, Illica 22. 3434-101

Najboljši in najmodernejši
KLOBUKI
 vseh vrst v najbogatiji izbiri po gl. 1-20 in više
 v Ljubljani pri
C. J. HAMANN
 Klobuki se sprejemajo v popravo.

Krasne BLUZE
 največja izbira v svili in drugem modnem blagu tudi po meri.
 Vsakovrstna krila, perilo
 In otroške obleke
 priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIČ
 por. Bučar
 STARI TRG št. 23.

Čisti samo
GLOBUS
 čistilnim ekstraktom
Globus
 Najboljše čistilo na svetu

Kavarna MERKUR
 vsako sredo, soboto in nedeljo
uso noč odprta.
 Prodaja se tudi
biljard
 jako pripraven za na deželo.
Viktor Izlakar.

Moderna svila za bluže
 in nakit, baržuni, pliši, čipkasto blago, čipke, vložki, svilene vezanine, pajčolani, čipkasti ovratniki, modni trakovi.
 Novosti vedno v največji izbiri pri
P. Magdič, Ljubljana, Prešernove ul. 7.

Pozor p. n. gg. gostilničarji in zasebniki!
Vinska trgovina ALOJZIJA ZAJCA
 v Spodnji Šiški pri Ljubljani.
 ima v zalogi najboljša in jamčeno pristna vina iz najslav. vinskih goric kakor: dolenski cvitček iz Gadove peči in iz Drenove, bizeljec, sromelčan, in druga štajerska, hrvaška, istrska in goriška vina.
 Cene zmerne! Postrežba solidna in točna! Vzorec na razpolago!

ANTON ŠARC
 Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8.
 Šivalnica z elektr. obratom: Sv. Petra nasip št. 7.
 Svetilolikalnica: Kolodvorske ulice št. 8.
 Srajce za gospode po meri od K 4—
 " " " iz angl. cefirja " " 6—
 Opreme za neveste (izborno domače delo) " " 400—
 Okazija mnogovrstnega perila, posamezni modeli.
 Zelo znižane cene.

Naznanilo preselitve.
 Podpisana tiskarna in upravnništvo lista „Laibacher-Zeitung“ vljudno naznanjata, da se njuna pisarna od 1. junija t. l. nahaja v novi hiši
Miklošičeva cesta št. 20
 v pritličju na levo, kjer se bodo vsa tozadevna naročila in plačila prevzemala.
 Naša knjigarna pa ostane kakor dosedaj na Kongresnem trgu šte. 2.
Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
 v Ljubljani.
 Telefon št. 52.

Poslano.
Lepa birmanska darila.
 Ure brez imena „Union“ razprodajam pod tovarniško ceno.
 Kdor hoče res dobro, cenó in zanesljivo uro, je sedaj najbolj ugoden čas.
 Za obilen obisk se najtopleje priporočam z velespoštovanjem
Fr. Čuden
 urar in trgovec v Ljubljani.
 Niklajte ure od gl. 1'90 naprej Srebrne " " " 3'90 "

„Superior“
 proti vremenu vztrajna mrzlo-vodena barva, najboljše in najcenejše nadomestilo oljnate barve, katera se ne da oprati ter se radi tega za fassadno, kakor tudi za notranje barvilo jako priporoča.
 Zaloga v veliki, kakor tudi mali prodaji za Kranjsko pri Rob. Smielowski mestni stavbnik
 Ljubljana, Rimska cesta šte. 16.
 Obenem so tukaj na razpolago barveni poskusi, kateri se lahko ogledajo.

Vodovodi
 kanalizacije, kopališke naprave
 Inženir-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
 Beethovenove ulice šte. 4. Brzljavi: Lachnik-Ljubljana.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
 Podružnica v Splitu. Del. glavnica K 2.000.000.
 Stritarjeve ulice šte. 2. sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
 Podružnica v Celovcu. Rezervni fond K 200.000.
 Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem ku zu.